

A photograph of Lunds Cathedral in Sweden, partially obscured by the branches and vibrant pink blossoms of a cherry tree in the foreground. The cathedral's stone facade, featuring arched windows and a large dome, is visible in the background under a clear sky.

Lunds stift

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
MED ÅRSREDOVISNING 2021

Verksamhetsberättelse

LUNDS STIFTS VISION OCH PRIORITERINGAR	5
VERKSAMHETSPLAN FÖR 2021	8
PRIORITERING MISSION	8
PRIORITERING NÄRVARO I I SAMHÄLLET	14
PRIORITERING LEDARSKAP	15
PRIORITERING SAMVERKAN	17
BISKOPEN	22
INTERNATIONELLT ARBETE	24
KOMMUNIKATION	26
MEDIEARBETE	27
ORGANISATIONS- OCH RÄTTSFRÅGOR	29
AVDELNING FÖR EGENDOMSFÖRVALTNING	29
GEMENSAMMA PERSONALKOSTNADER	31
BIDRAG	34

Årsredovisning

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	35
FRAMTIDEN	51
FLERÅRSÖVERSIKT	56
RESULTATRÄKNING	57
BALANSRÄKNING	58
EGET KAPITAL	59
KASSAFLÖDESANALYS	61
NOTER	62
REVISIONSBERÄTTELSE	72
STIFTSSTYRELSE	77
STIFTSFULLMÄKTIGE	78

Inledning

2021 VAR ÄNNU ETT ÅR i en förändrad värld – en pandemi som fortsatte att drabba hela världen – vad gör det med oss?

STIFTSKANSLIETS ARBETSSÄTT UNDER 2021 MED ANLEDNING AV PANDEMIN

Pandemin har än en gång påverkat genomförande och måluppfyllelsen av verksamhetsplan och linjärbete. Arbetssättet har utvecklats under året och medarbetare och ledning har vant sig vid att ”laga efter läge” på ett annat sätt än situationen 2020. Då var allt nytt och nya arbetssätt måste införas. I stora drag präglades detta av digitala lösningar vilket också mottagarna i församlingar nödgades anpassa sig till.

Det har handlat mycket om att anpassa både genomförande och arbetssätt efter de restriktioner som kommit och gått under hela året. Ena stunden var det hårda strikta restriktioner och i nästa stund så släpptes kraven. Ordet anpassning har varit mantrat under 2021. Krisledningsgruppens arbete och uppdrag förändrades efter hand som svängningarna av restriktionerna skedde. Ledningsgruppen tog över hela processen och beredskapssamordnarna fungerar numera som rådgivare.

Även under 2021 har mycket tid gått åt till att tolka riktlinjer och råd från olika myndigheter och omsätta detta i kyrkans verksamhet. Ett flertal brev med såväl pastoralala råd från biskopen som praktiska förhållningsätt har under året gått ut från stiftskansliet till stiftets församlingar. När det stod klart att pandemin fortsatte under 2021 visade många församlingar på en fantastisk uppfinningsrikedom och nya sätt att fira gudstjänst och möta både andliga såväl som kroppsliga behov växte fram. Många av de nya sätten att vara kyrka på kommer högst troligt att berika kyrkan även i framtiden.

På biskopens och domkapitlets uppdrag genomfördes även en undersökning gällande vilka undantag församlingar har gjort under pandemin rörande gudstjänst- och konfirmandbestämmelser.

Pandemin har tvingat oss alla, församlingar/pastorat och stiftskansli, att söka nya arbetssätt och under 2022–2023 finns det behov av att kunna stödja församlingarna/pastoraten inte endast i reflektion kring nya digitala mötesplatser utan också i nya frågor om andlighet och existens som pandemin väckt.

STIFTETS PRIORITERINGAR: MISSION, NÄRVARO I SAMHÄLLET, LEDARSKAP OCH SAMVERKAN

I stiftskansliets verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2021 finns tydliga uppdrag och aktiviteter som utgår ifrån fastställda prioriteringar för mandatperioden: *Mission, Närvaro i samhället, Ledarskap och Samverkan*.

- Lunds stifts prioriteringar och aktiviteter är milstolpar på väg i rätt riktning.
- Prioriteringarna anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan, och för dess medlemmar.

- Aktiviteter ska genomföras på kort sikt, i detta fall ett budgetår.
- Barnkonsekvensanalyser har gjorts inför all verksamhetsplanering och genomförande.

SAMMANFATTNING AV VERKSAMHETSÅRET 2021

Stiftskansliets verksamhet och dess utförande av verksamhetsplanen och resultat finns noggrant beskrivet i den inledande delen av detta dokument, verksamhetsberättelse för 2021.

Aktivitetssuppfyllelsen i verksamhetsplanen är jämförbar med verksamhetsåret 2020 på grund av pandemins långtgående påverkan som försvårat möjligheten att genomföra de uppdrag och aktiviteter som var planerade.

Det sammanlagda resultatet för Lunds stift är ett överskott om 9,1 miljoner kronor.

Det är vår förhoppning att våra gemensamma arbetsinsatser under året varit till gagn för Lunds stift och för vår gemensamma kallelse till kärlek.

Biskop Johan Tyrberg

Stiftsdirektor Lena Simonsson-Torstensson

Lunds stifts vision och prioriteringar

LUNDS STIFTS VISION

Bottna i nåden, skapa i världen

Inspirera lärande och samlas kring hoppet

... med dopet som grund

... för att möta världens utmaningar

VISION

Lunds stifts vision och de prioriteringar som stiftsfullmäktige har beslutat för mandatperioden är utgångspunkten för arbetet i stiftet och på dess kansli. Lunds stifts vision Bottna i nåden – Skapa i världen anger riktningen, vart vi är på väg. Lunds stifts vision är vägledande för stiftets långsiktiga arbete. Med tillhörande undertexter fungerar visionen som en ledstjärna. Den uttrycker hur kyrkan i Lunds stift vill vara och uppfattas. Visionen ska förverkligas genom de prioriteringar och mål som framgår av budgettexten och det är framförallt detta som belyses i verksamhetsplanen. Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i sitt herdabrev *Kallad till kärlek*.

För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som på olika sätt är aktiv i samhället och visa på en väg från ord till handling. Stiftet ska genom främjande och tillsyn verka för fungerande församlingar/pastorat med ett utvecklat ledarskap för att kyrkan som organisation ska kunna blomstra. I allt vi gör är kommunikation en bärande tanke.

PRIORITERINGAR

Lunds stifts prioriteringar är de områden som Lunds stift ser som särskilt viktiga att fokusera på för att gå i rätt riktning. Med prioriteringar menas fokusområden där resurser tilldelas i form av kompetens, tid, pengar och personal i syfte att nå Lunds stifts mål under mandatperioden. Samtliga prioriteringar ska präglas av visionens förhållningssätt när det gäller människovärde, hållbarhet och kommunikation.

Lunds stifts visionstext säger om människovärdet, med en hänvisning till Lukasevangeliet 10 kapitel vers 27 (med parallellställten): *Vi utmanas av både rikedom och nöd, i och omkring oss, och av budet att älska Gud och vår nästa som oss själva*.

Hållbarhetsarbetet inbegriper såväl ekologi och ekonomi som sociala och andliga frågor. Därför ingår hållbarhetsarbete i samtliga delar av verksamhetsplanen. Lunds stifts visionsbön lyfter hållbarhetens andliga grund: *Gud, du kallar oss ständigt till liv och förnyelse. Du ger oss skapande ansvar och låter oss bottna i nåd*.

Verksamhetsberättelse 2021

Lunds stifts visionstext citerar 1 Petrusbrevets 3 kapitel, vers 15–16: *Var alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp. Gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak.* Detta ska präglade Lunds stifts kommunikation.

LUNDS STIFT HAR FYRA PRIORITERINGAR I SITT MÅLARBETE

PRIORITERING MISSION – att utveckla missionerande församlingsstrategier kring gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, ideellt engagemang samt rekrytering till kyrklig tjänst med hjälp av kunskap och analys. En missionerande församlingsstrategi inkluderar också dem som tillhör men inte fullt ut delar kyrkans liv.

PRIORITERING NÄRVARO I SAMHÄLLET – en kyrka som är aktiv i samhället och visar vägen. Närvaron är en följd av att vi är kallade till kärlek. Det ska ske genom samverkan med andra organisationer med hjälp av kunskap och analys samt diakonala strategier. Områden där Lunds stift får externa resurser ska utvecklas, till exempel migration och integration samt social ekonomi.

PRIORITERING LEDARSKAP – fungerande församlingar/pastorat med ett utvecklat ledarskap. Ledarskapet omfattar alla nivåer och syftar till att kyrkan ska blomstra. Berörda är kyrkoherdar och andra anställda med ledaruppdrag, ideella samt förtroendevalda, med hjälp av kunskap och analys.

PRIORITERING SAMVERKAN – att möjliggöra för kyrkan att vara kyrka lokalt. Samverkan innebär att församlingarna/pastoraten kan lägga en större del av sina resurser på den grundläggande uppgiften. Detta ska ske genom administrativ samverkan, samverkan kring fastigheter och mellan församlingar/pastorat inom övriga områden, med hjälp av kunskap och analys.

ÖVRIGA VERKSAMHETSOMRÅDEN

Utöver dessa fokusområden främjar Lunds stift internationellt arbete och bistår med främjande och tillsyn i juridiska frågor samt organisationsfrågor. Stiftskansliet bereder biskopens visitationer och annat som ingår i biskopens uppdrag. Kansliet främjar också Lunds stifts kommunikationsarbete. Vid stiftskansliet sker också förvaltningen av Lunds stifts prästlönetillgångar.

PRIORITERINGAR OCH AKTIVITETER

Lunds stifts prioriteringar och aktiviteter anges i verksamhetsplanen och är milstolpar på väg i rätt riktning.

- Prioriteringarna anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan, och för dess medlemmar.
- Aktiviteter ska genomföras på kort sikt, i detta fall ett budgetår.
- Barnkonsekvensanalyser har gjorts inför all verksamhet och den kartläggning av barns och ungas liv i stiftet som bifogas budgeten ska beaktas i planering och genomförande av arbetet.

**HUR PENGARNA ANVÄNDS 2021 KOPPLAT TILL PRIORITERINGARNA,
DESS UPPDRAG OCH AKTIVITETER**

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2021 i sin helhet uppgår till 123 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2021 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna/pastoraten i Lunds stift har under de kommande åren.

Verksamhetsberättelse 2021

Verksamhetsplan för 2021

SAMMANFATTNING AV VERKSAMHETSÅRET 2021

Aktivitetsuppfyllelsen i verksamhetsplanen är jämförbar med verksamhetsåret 2020 på grund av pandemins långtgående påverkan som försvårat möjligheten att genomföra de uppdrag och aktiviteter som var planerade. Här redovisas resultatet av genomförda uppdrag och aktiviteter för 2021.

PRIORITERING MISSION

Prioriteringen mission och förståelsen av mission har aldrig varit entydigt. Den bokstavliga betydelsen är kort och gott sändning och säger ganska lite om själva ärendet. Det är flyktigheten i förståelsen av vad mission är som också skapar dess kraft och dynamik – en kyrka i ständig rörelse. Och samtidigt är andens ledning tydlig i en kyrka som vågar släppa det förväntade och ängsligt invanda.

I Lunds stift lever olika förståelser av mission sida vid sida i en mångfald av kyrkliga traditioner. Inom det bångstyriga begreppet mission möter vi evangelisation, apologetik (förklara och försvara kristen tro), internationell diakoni, religionsdialog med mera. Det är berikande och ytterst också ett utslag av att Svenska kyrkan i Lunds stift är en levande del av den världsvida kyrkan. Mission är enligt Kyrkoordningen ett av de fyra ”benen” – gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – i församlingarnas grundläggande uppdrag. Med begreppet ”Missio Dei” menas att initiativet kommer från vår treenige Gud där Fadern sänder Sonen och Fadern och Sonen sänder Anden. Från dessa är vi som kyrka sända till världen. Gud är en missionerande Gud och på så sätt blir hans folk ett missionerande folk. Mission är inte något för en grupp som tycker detta är viktigt, utan en del av kyrkans sanna natur, en förutsättning för kyrkan och kyrkans djupaste identitet. Kyrkan har inte en mission, utan missionen har en kyrka. Den kyrkan är sänd till världen och eftersom Gud som är kyrkans källa också är kärlekens källa, är kärleken den djupaste källan till mission. Man skulle kunna säga att kyrkan är ett kärleksbrev till världen. Hur detta kärleksbrev förmedlas tar sig, och ska ta sig, många olika uttryck.

Mission är profetisk dialog. Vi måste ibland våga höja vår röst, men oftast ödmjukt lyssna.

Mission är gudstjänst och gudstjänst är mission! Den där natten: ”Ära vare Gud i höjden...” Om vi firar gudstjänst kommer andra att bli nyfikna.

Mission är att dela tro och liv! I skolan, på arbetet i vardagen, där jag är sänd.

Mission kommer från marginalerna! ”Kan det komma något gott från Nasareth?”

Mission är vänskap! ”Gläd er med dem som gläder sig och gråt med dem som gråter.”

Mission är ett skapelsegivet uppdrag att vara sända till varandra, men också för oss kristna uppdraget att berätta vår berättelse och lyssna till den andres.

Mission är Shalom! Den där natten igen: "och fred på jorden..."

Mission är en kärlekens gemenskap! "Se, hur de älskar varandra" sa man om de första kristna. Vad säger man om oss?

Mission är att förkunna evangeliet, visa solidaritetens närvaro bland människor där de är, och kärlekens gärningar bland de beträngda. "Jag var hungrig... jag var törstig..."

Mission är att leva i Kenosis: "Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus."*

Mission är att tjäna världen i kärlek och ödmjukhet!

Mission är att öppna för dialog med människor av annan tro!

Mission är inte att försöka övertyga utan kristet vittnesbörd!

Mission är att stimulera till tro, hopp och kärlek!

Mission är...

AKTIVITER OCH DESS RESULTAT

Gudstjänst och kyrkliga handlingar

- *En fortbildningsdag för yrkesverksamma musiker genomförs med särskilt fokus på rekrytering och gudstjänst.*

Aktiviteten är inte genomförd.

- *I samarbete med Fjellstedtska skolan erbjuds en tvådagars predikofortbildning på stiftsgården Åkersberg.*

Aktiviteten är inte genomförd.

Undervisning och lärjungaskap

- *Tillsammans med studieförbundet Sensus genomförs en tredagarsutbildning i Godly Play.*

Utbildningen flyttades först till januari 2022 och är nu flyttad till maj 2022.

- *I linje med Svenska kyrkans program kring lärande och undervisning genomföra en fördjupad fortbildning för församlingspedagoger kring barn och andlighet.*

Då en väsentlig del av innehållet var en resa till Lia gård i Norge fick fortbildningen än en gång ställas in på grund av pandemin. Fortbildningen är nu flyttad till 2023.

- *En konferens för fördjupning inom ungdomsfrågor samt som mötesplats för samverkan och erfarenhetsutbyte genomförs (Arena konfirmand).*

Aktiviteten är genomförd och ställdes om från fysisk konferens till två digitala förmiddagar med olika fokusområden. Vårens tillfälle hade fokus på Självavård och diakoni för unga med medarbetare från Lunds stifts självavårdscentrum och Diakonicentrum i Norrköping. Hösten hade fokus på kroppen med Karin Kajjan Andersson och Elisabeth Gerle. Båda tillfällena samlade över 100 deltagare.

- *Nätverket för andlig fördjupning i Lunds stift genomför fyra samlingar under 2021. Ett zoommöte genomfördes med 15 deltagare.*

**Begreppet Kenosis används i den kristna teologin för att beskriva Jesus självutgivande kärlek och den totala öppenheten att leva efter Guds vilja*

Verksamhetsberättelse 2021

- *Inspirerande kunskap om musikverksamheten i Lunds stifts församlingar sprids genom att under 2021 producera 12 avsnitt av Lunds stifts musikpodd.*

Produktionen blev utdragen på grund av pandemin. Avsnitt 11 och 12 släpps tidigt under 2022 i stället.

- *Ett samarbete sker kring teckenspråkig konfirmation tillsammans med Strängnäs och Luleå stift.*

Aktiviteten är genomförd såtillvida att möten har hållits digitalt för planering/strategi. Dock har flera läger fått ställas in på grund av pandemin. Lunds stift har en konfirmandgrupp 2021–2022, planeringen fortgår kring gemensamma läger.

- *Två fördjupningsdagar i själavård genomförs för att utveckla de församlingsanställdas kompetens i själavård.*

Under hösten hölls två fysiska seminarier i Lund. I oktober på Domkyrkoforum med Mikael Kurkiala på temat “När själen går i exil” samt i november i AF-Borgen med Lisbeth Gustafsson och stiftsadjunkt för mission och kultur. Det handlade om att vara människa i en föränderlig tid med pandemi och klimatkris, om hur kyrkan arbetar i en samhällskris och om ledarskap för mänsklig hållbarhet.

Ideellt engagemang

- *I nätverksform möta de som arbetar med ideella vid två träffar under året. Nätverket vill arbeta för utveckling och fördjupning av idealitet utifrån bland annat församlingssyn.*

Den ena träffen genomfördes digitalt i februari 2021 med en dragning av projektet Av fri vilja på fri tid. Den andra träffen erbjöds i samband med Ideellt forums Idédag i oktober. Tyvärr var deltagarna som anmält sig för få så det blev ingen gemensam träff utan de som var anmälda kunde delta enskilt via nätet.

- *Genomföra ett ungdomsråd – stormöte på stiftsgården Åkersberg. Stormötet vill ge ungdomar som är engagerade i församlingen möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter och tankar.*

Aktiviteten är inte genomförd. En orsak var att det inte fanns så många ungdomsråd att samla. På grund av pandemin så har många ungdomar som är lite äldre försvunnit från verksamheterna.

Rekrytering till kyrklig tjänst

- *Genomföra ett traineeprogram med fem unga vuxna som syftar till framtida utbildning/rekrytering i något av kyrkans fyra profilyrken: Präst, diakon, församlingspedagog eller kyrkomusiker.*

Två församlingar har varit med i traineeprogrammet och för dessa två har det fungerat väl.

- *Som ett led i Lunds stifts proaktiva rekryteringsarbete erbjuda unga musiker (8–25 år) en åtta dagars sommarkurs i orgelspel.*

Kursen utgick från Tygelsjö kyrka i Malmö och utflykter gjordes till fyra andra kyrkor med intressanta orglar. 12 deltagare i blandade åldrar deltog.

PRIORITERING NÄRVARO I SAMHÄLLET

Syftet är att människor via Gud kallas till kärlek och tjänst för sina medmänniskor och skapelsen. Biskop Johan Tyrbergs valspråk, Jordens salt, ska ses som en ambition att kyrkan ska finnas med som en naturlig del i samhället. Det handlar om allt från att frimodigt berätta om den Gud vi tror på och som har en vilja som berör alla människor, till att beröra diakoni och delaktighet i samhällsbygget. Vi tror att människan har en unik plats, givet i skapelsen till Guds avbild. Därför har alla människor samma människovärde. Denna syn påverkar vår syn på samhällsbygget och allas rätt att få veta sitt värde. Lunds stift har etablerat sig i flera offentliga sammanhang där kyrkans diakonala arbete och insatser efterfrågas. Här är människovärdet och hållbarhetsperspektivet viktigt. En kyrka som är närvarande i samhället tar sin utgångspunkt i evangeliet och försöker i varje tid möta livets och världens utmaningar.

Kyrkans diakoni handlar i huvudsak om att skapa goda strukturer för känsla av sammanhang och tillhörighet i de lokala församlingarna. Varje människa ska ses som en resurs, utsatta ska ges stöd, och diakonin ska bäras av en vision om att alla har en plats och kan bidra i kyrka och samhälle. Församlingarna ska få en ökad kompetens och hållbarhet i sitt arbete, så att församlingarna rustas för att bygga broar i samhälle, kyrka och mellan människor. Syftet är att vitalisera församlingens liv och att bidra till meningsskapande och det gemensamma goda. Målet är en kyrka för alla.

Församlingarna/pastoraten möter människor i nöd och i svåra situationer och Lunds stift beviljar externa medel för att församlingarna ska kunna bistå dem. Stiftet främjar även församlingarnas arbete genom utbildningssatsningar och separata nätverksbygganden kring diakonala frågor.

Stiftet ansvarar för Jourhavande präst via telefon och nätet och har en särskild samordnare för förskoleverksamheten. Stiftet stödjer också kyrkans närvaro på fängelser, sjukhus och inom militären genom bidrag till tjänster.

Stiftet stödjer medarbetare och förtroendevalda i Lunds stift via Själavårdscentrum. Arbetet sker genom enskild själavård, stödsamtal och handledning enskilt och i grupp.

Svenska kyrkan i Lunds stift har en roll och uppgift i den sociala ekonomin, bland annat genom ett projekt som möjliggör för församlingar att involvera människor som behöver sysselsättning, så kallad arbetslivsinriktad rehabilitering. Många människor med funktionsnedsättningar har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Många har en lång väg att gå innan de kommer så långt att de kan söka arbete. I Lunds stift har man börjat utveckla verksamhet med arbetslivsinriktad rehabilitering. Det genomförs i ett projekt som finansieras av Europeiska Socialfonden, ESF-projektet som pågår 2020-10-01 till och med 2022-12-31 benämns "Samverkan". Projektet ska verka för

Verksamhetsberättelse 2021

att stärka kvaliteten i de metoder man använder med speciell fokus på de människors behov som har funktionsnedsättningar. För att detta arbete ska vara långsiktigt hållbart och ha god kvalitet behöver man vidareutveckla strukturer för samverkan med offentlig och idéburen sektor samt näringslivet. För båda dessa ändamål finns tydliga delmål och en finansiering via externa medel. Samverkan ska genomföras enligt de mål som finns i den separata projektplanen där det tydligt framgår vilka insatser och aktiviteter som ska genomföras under projektiden. Uppdraget genomförs i samverkan med stiftskansliets brobyggare och stiftsdiakon som arbetar med integrationsfrågor och social ekonomi.

Support Migration i Lunds stift (SMIL) och Stiftsdiakoni med inriktning diakonal utveckling inom integration och social ekonomi

UPPDRAG/AKTIVITETER OCH DESS RESULTAT

Från och med hösten 2021 upphörde de ekonomiska medlen från kyrkomötet för flykting- och migrationsarbetet. De ekonomiska medlen från kyrkomötet har sin grund i flyktingkrisen 2015 då beslut fattades att stift/församlingar skulle få bidrag under ett antal år till och med 2021 i syfte att stödja flykting- och migrationsarbetet i församlingar/pastorat. Lunds stift bildade då Support Migration (SMIL) vars uppdrag har varit att verka för en integrering av arbetet med asylsökande och flyktingar i församlingarnas/pastoratens liv. Support teamet Migrations (SMIL) uppdrag har fasats ut under 2021 och uppdraget under året har bestått av att bygga upp strukturer och arbetssätt som ska vara hållbara på sikt såsom brobyggarnas funktion och den referensgrupp som finns att tillgå för församlingar/pastorat.

Arbetssättet med brobyggarna har gett effekt och det är nu viktigt att arbetet fortsätter i församlingarna utifrån den satsning som gjorts från och med 2015 – så att den även i fortsättningen efter 2021 ges möjlighet i församlingar/pastorat att bygga broar mellan asylsökande/nyanlända, något som är centralt för att bidra till en växande gemenskap.

Under 2021 har SMIL och stiftsdiakonen med inriktning integration och social ekonomi varit bemannad av tre personer. Stiftsdiakonen som tillika är projektledare för SMIL-uppdraget, har under våren arbetat 80 procent på stiftskansliet och varit 20 procent utlånad till Svenska kyrkan i Köpenhamn. Tjänsten avslutades i juni. Ansvarig brobyggare har arbetat 100 procent hela året, och ytterligare en diakon (tjänsteköp från Landskrona församling) har arbetat 20 procent under perioden mars – maj.

Brobyggare

Den samordnande brobyggaren har ansvarat för ytterligare fyra brobyggare som arbetat 20 procent i sina respektive församlingar. Deras tjänster har finansierats med medel från Kyrkostyrelsen till och med augusti månad och därefter har Sensus finansierat deras ersättning utifrån de samverkansprojekt som Sensus driver med stiftets församlingar. Brobyggarna har kunnat fortsätta att arbeta med integrationsarbete i sina församlingar under pandemin men har förstås fått anpassa

verksamheten för att följa gällande riktlinjer. Brobyggarnas arbete har under flera år följts av en forskare från Malmö Universitet, och nu har samma forskare sökt medel som har beviljats för ett treårigt forskningsprojekt (2022–2024) där fyra av stiftets brobyggare kommer att bli anställda som forskningsassistenter. Projektet ”Transnationella familjer” är ett samarbete med tre andra länder: Frankrike, Storbritannien och Spanien där man genom intervjuer och fältarbete under våren/sommaren ska dokumentera hur det påverkar familjer att leva åtskilda och utspridda på olika platser/länder. Hur kan man hjälpa dem in i samhället i det nya landet de kommit till när det gäller sådant som omsorg (care), barn och språk. Den samordnande brobyggarens uppdrag fortsätter till och med verksamhetsåret 2022 och inkluderar deltagandet i universitetsprojektet.

Referensgruppen

SMIL:s referensgrupp består av 20 personer, varav några nyligen fått uppehållstillstånd, några är i asylprocessen och några är papperslösa. Referensgruppen har under tidigare år haft regelbundna träffar för att dela sina erfarenheter av den svenska flyktingpolitiken och för att driva påverkansarbete genom att skriva motioner till riksdagen och EU-parlamentet. Referensgruppen är en viktig kunskapskälla för stiftets Support Migration, då de har egna erfarenheter av flykt och den nuvarande asylprocessen i Sverige. Brobyggaren har hållit kontakt med alla i referensgruppen under pandemin och de har fortsatt sitt påverkansarbete digitalt genom att mejla in motioner till Sveriges riksdag.

Konvertiter

Brobyggaren har varit med som kultur- och språkstöd i församlingar när de har haft undervisning i kristen tro för människor som vill konvertera. Under året har brobyggaren hållit kontakt med konvertiterna samt även träffat en del konvertiter ute i deras församlingar, under Corona-anpassade former.

Övriga externa medel till församlingar

Stiftets flyktingkollekt har inte haft så många ansökningar som tidigare år. Vad detta beror på kan man alltid spekulera i men det kan vara så att integrationsarbetet börjar bli etablerat och att de nyanlända får stöd från civilsamhället på ett annat sätt än tidigare. I övrigt har det funnits andra externa medel som församlingarna kunnat söka för verksamhet för och/eller bistånd till människor på flykt. TIA-medel (Tidiga insatser för asylsökande) har kunnat sökas hos länsstyrelsen.

Utbildning och rådgivning i asyrrätt och migrationsfrågor

Lunds stift har ett avtal med Asylrättscentrum i Stockholm, gällande juridisk rådgivning åt församlingarna, vilket uppskattas mycket. Asylrättscentrum har under året genomfört två digitala utbildningsdagar i asyrrätt för anställda och volontärer i stiftet som ville fördjupa sina kunskaper i asyrrättsliga frågor.

Verksamhetsberättelse 2021

ESF-PROJEKTET (EUROPEISKA SOCIALFONDEN)

AKTIVITETER OCH DESS RESULTAT

- *Hållbara samverkansformer internt i Svenska kyrkan, med offentlig sektor, organisationer i civilsamhället samt näringslivet har utvecklats som främjar ett långsiktigt hållbart arbete med arbetslivsinriktad rehabilitering för målgruppen människor med olika former av funktionsnedsättning.*

Den centrala projektledningen har ansvarat för att stödja och följa upp den lokala verksamheten. Detta har gjorts genom besök i delprojekten och nätverksmöten. Tyvärr har de senare med ett undantag endast kunnat hållas digitalt. Regelbunden kontakt har hållits med handläggare på ESF-rådet och stiftsledningen. Ekonomi och administration har till stor del skötts centralt.

Detsamma gäller arbetet med politisk påverkan. Tanken är att personer som lever i utsatthet ska ha en direkt dialog med beslutsfattare. Projektdeltagare har skrivit motioner som sedan presenterats för riksdagspolitiker och EU-parlamentariker. Detta har skett på dialogmöten i samverkan med European Anti Poverty Network (EAPN). I november medverkade projektdeltagare i dialogmöten på riks- och EU-nivå. Projektdeltagarnas motioner låg även till grund för EAPN:s fattighedsrapport för 2021.

Förutom arbetet med deltagare har ett projektmål varit samverkan framför allt med offentlig sektor. Dialogen har utvecklats. På vissa platser har den institutionaliserats och regelbundna möten har ägt rum. Kontakter har även förekommit med Arbetsförmedlingen, som inte är med i projektet.

Delprojekten har också haft diskussioner kring hur ett arbete efter projektslut kan finansieras. Man strävar efter att få till stånd avtal likt det som finns i Broby mellan Allt Möjligt verkstaden och kommunen. En annan möjlighet är att ta emot personer från Arbetsförmedlingen och få merkostnadsersättning för dem.

En allmän insikt både från samverkanspartners från offentlig sektor och från deltagare är att den helande gemenskap som kyrkan kan erbjuda är svår att finna på annat håll. Ett tydligt intresse finns för fortsatt samverkan även efter projektslut. Verksamheten i församlingarna avslutas den 31 december 2022.

- *Hållbara metoder för arbetslivsinriktad rehabilitering för målgruppen människor med funktionsnedsättningar har etablerats och utvecklats i Lunds stifts församlingar/pastorat och diakonala institutioner.*

Aktiviteten är delvis genomförd utifrån vad som är möjligt under rådande pandemi.

Arbetet med deltagare

Verksamheten med arbetslivsinriktad rehabilitering har fortsatt. Pandemin har påverkat starkt. På vissa platser har man periodvis helt stängt ner och endast distansaktiviteter har ägt rum, andra har haft en kombination av distans och fysiskt närvarande verksamhet. Det fanns också de som fortsatte som vanligt med fysiskt närvarande verksamhet. Man anpassade projektverksamheten till de direktiv som

fanns i de lokala församlingarna. En stor uppfinningsrikedom utvecklades för att anpassa denna.

Deltagarna kom framför allt via Försäkringskassan och kommunerna. Många hade stora hälsoproblem och kunde initialt endast vara med några enstaka timmar i veckan. Andra deltog på grund av hälsoproblem endast oregelbundet i verksamheten. Det innebär ibland bristande kontinuitet och svårigheter med att arbeta i grupp. Gruppverksamhet är centralt i vår arbetsmodell för rehabilitering. Gruppen är en viktig resurs i återhämtningsarbetet.

Positivt är att deltagarna är mycket nöjda med tiden i projektet. Det finns en tydlig utveckling när det gäller individernas välmående. Fyrstegsmodell fungerar väl. Detta innebär att deltagarna trappar upp gradvis med endast ett fåtal timmar för de som mår allra sämst. Steg två innebär en ökad delaktighet i projektverksamheten. Under steg tre praktiserar man i församlingarnas övriga verksamhet. Steg fyra innebär kortare anställningar, företrädesvis i den egna församlingen. I genomsnitt har deltagarna förflyttats ett steg framåt. Det är helt enligt planerna.

PRIORITERING LEDARSKAP

Syftet är att skapa levande församlingar där organisationen främjar att människor i gemenskap kan möta Gud. För att uppnå detta behövs i stiftets församlingar ett utvecklat chefs- och ledarskap på flera nivåer. Ledarskap har varit ett prioriterat område under hela mandatperioden och olika former av främjande och stöd har utarbetats. Det är angeläget att fortbilda och utbilda såväl anställda som förtroendevalda och ideella ledare inom stiftet. Stiftets utbildningar för unga ledare och ledare för ideella samt ledarskapet inom Svenska Kyrkans Unga för samman ideellt engagemang med ledarskap.

AKTIVITETER OCH DESS RESULTAT

- *Programmet UGL (utveckling-grupp-ledare) ska erbjudas vid två tillfällen till församlings/pastoratsanställda.*

Lunds stift har under 2021 erbjudit ledare och chefer från stiftets församlingar att genomföra UGL som är en ledarskapsutbildning som vänder sig till dem som vill förstå ledarskap och medarbetarskap i grupper samt utveckla sin egen ledarroll. UGL-kurser planerades under 2021 både vår och höst, men vårens kurs fick ställas in utifrån rådande pandemirestriktioner. Då restriktionerna i början av hösten förändrades och tillät mindre grupper att samlas genomfördes i september månad en planerad femdagarskurs på stiftsgården Södra Hoka. Utvärderingarna visade på en väl genomförd kurs som ger verktyg att vara ledare i vardagen.

- *Behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning ges till nio komministrar/stiftsadjunkter.*

I den nationellt anordnade behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen har Lunds stift haft nio deltagande komministrar/stiftsadjunkter. Syftet med utbildningen

Verksamhetsberättelse 2021

har varit dels att utforska villkoren för det kyrkliga ledarskapet, dels att fördjupa kunskaper i ledarskapets olika dimensioner för att därigenom förbereda sig för kyrkoherdetjänst. Åtta av stiftets deltagare är nu behöriga att söka kyrkoherdetjänst. Kursen har genomförts i samarbete med Göteborgs, Linköping och Växjö stift samt Lunds universitet/CTR i Lund. Under 2021 har verksamma kyrkoherdar i stiftet fungerat som mentorer för de studerande.

De senaste tio åren har det i genomsnitt per år anställts cirka 15 nya kyrkoherdar i Lunds stifts församlingar och pastorat. Utifrån prognoser för pensionsavgångar kommer behovet fortsatt vara stort vilket innebär att det är prioriterat att fylla stiftets utbildningsplatser vid den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen. Ledarforum nationellt kommer under 2022 att utreda utbildningen med Svenska kyrkans Utbildningsinstitut som ansvarig i samverkan med alla stift.

- *Mellanchefsutbildning i samverkan med Göteborg, Skara och Växjö stift.*

Planerad arbetsledarutbildning i samverkan med Skara, Göteborgs, Växjö och Linköpings stift har genomförts med 24 deltagare varav sex deltagare från Lunds stift. Kursen startade i mars 2021. De flesta utbildningarna genomfördes enligt planering med internatdagar på stiftsgården Åkersberg samt enskilda kursdagar på stiftskansliet i Lund. Sammanlagt blev det elva dagars utbildning som fick goda utvärderingar av deltagarna. De olika professioner som deltog var fastighets- och kyrkogårdschef, rektor vid förskola, arbetsledande vaktmästare, arbetsledande komminister, arbetsledande kyrkokamrer och kanslichef. Deltagarna kom från sex olika församlingar/pastorat i Lunds stift. I utbildningen ingick också en mentorskontakt mellan kurs-tillfällena. En ny utbildningsomgång är planerad att genomföras under 2022.

- *Introduktions- och ledarskapsprogram för nytillträdde kyrkoherdar i stiftet.*

Syftet med utbildningarna har varit att erbjuda nya kyrkoherdar en grundläggande utbildning, 12 dagars utbildning under drygt ett år, detta för att skapa förutsättningar för gott ledar- och chefskap för stiftets kyrkoherdar. I samband med utbildningen skapas också viktiga nätverk. Det ingår att lära känna stiftskansliets och samverkande organisationers kompetenser och stödjande insatser för församlingar och pastorat. Under 2021 har det varit en blandning mellan internatundervisning på stiftsgården Åkersberg och i digital form beroende på gällande restriktioner. På grund av pandemin har de delar av kursen som kräver interaktion och process upprepade gånger fått flyttas fram och kurserna kommer att genomföras under våren 2022. 2019 års utbildning har haft nio deltagare och 2021 års utbildning har haft 13 deltagare.

- *Målgruppen unga konfirmandledare erbjuds Lunds stifts ledarutbildning steg 1 samt påbyggnadsutbildningen "Unga med uppdrag".*

Lunds stifts ledarutbildning steg 1 avslutades digitalt i början av 2021 och en ny omgång startades fysiskt i slutet av året. "Unga med uppdrag" genomfördes med en digital och en fysisk träff. En tematisk digital dag om Bibeln testades för första gången med gott resultat. En reträtt på Killans bönegård blev inställd på grund av pandemin.

PRIORITERING SAMVERKAN

Syftet med administrativ samverkan inom Svenska kyrkan är att möjliggöra för församlingar och pastorat att fungera som kyrka lokalt. Ett sviktande medlemsunderlag kräver en långsiktig resursplanering så att Svenska kyrkan även i framtiden kan fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Vår strävan är att det ska finnas en likvärdig kvalitet inom det administrativa området även om förutsättningarna och villkoren är olika.

Samverkan och samordning inom hela Svenska kyrkan är centralt för att kunna bedriva kvalitativ och hållbar verksamhet som på sikt möjliggör ett långsiktigt hållbart kyrkoliv i stiftets församlingar och pastorat.

UPPDRAG/AKTIVITETER OCH DESS RESULTAT

Digitalisering

Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform (GIP)

GIP utgör grunden för det strategiska arbetet inom det administrativa samverkansområdet. Vid årsskiftet 2021, efter avslutat GIP-införandeprojekt, hade 12 församlingar/pastorat valt att inte bli en del av Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform.

Under 2021 har arbetet med den gemensamma plattformen koncentrerats på att stötta och inspirera församlingar och pastorat att gå in i den utvecklade digitala arbetsplatsen. Den utvecklade digitala arbetsplatsen står i grunden på GIP men med ett nytt fjärrskrivbord och med Microsoft 365 integrerat.

Eftersom Svenska kyrkans Microsoft 365 är ett krav för att kunna ta del av Svenska kyrkans nya intranät ”Kornet” är målbilden att samtliga församlingar och pastorat ska vara en del av den utvecklade digitala arbetsplatsen före årsskiftet 2022–2023. Stiftskansliets bedömning är att drygt 90 procent av stiftets församlingar och pastorat kommer att vara med tills dess.

Svenska kyrkans Gemensamma Telefoniplattform (GTP)

Plattformen använder Telia Touchpoint Plus som teknisk bas och informations- och införandearbete genomförs kontinuerligt. I Lunds stift har Helsingborgs pastorat uppdraget att ansvara för stiftets GTP- lösning.

En arbetsgrupp med representanter för de största enheterna i lösningen inom Lunds stift jobbar för att säkerställa ett gemensamt arbetssätt och underlätta införanden i lösningen. Representanter för stiftet och nationell nivå har regelbundna driftsmöten för att driva lösningen framåt och ge bästa valuta för pengarna.

Arkiv och diarium

Kyrkostyrelsen beslutade under året att senarelägga tidpunkten för övergång till verksamhetsbaserad arkivredovisning till den 1 januari 2024. Under 2022 väntas kyrkostyrelsen även besluta om reviderade förteckningsplaner. Stiftskansliet planerar 2022/2023 ett stort arbete med att ge stöd och hjälp i att avsluta arkiv och upprätta

Verksamhetsberättelse 2021

arkivredovisning i enlighet med kyrkostyrelsens nya beslut. Som förberedelse för detta genomfördes under 2021 fyra digitala workshops i hur man upprättar en dokumenthanteringsplan.

Arbetet med att införa församlingar/pastorat i Svenska kyrkans gemensamma diarie- och ärendehanteringssystem Public 360 fortsätter inom ramen för stiftskansliets löpande arbete, med stöd och hjälp i form av utbildningar och support. Under året blev sju församlingar/pastorat införda, vilket innebär att det vid årsskiftet 2021/2022 fanns 33 användare i Lunds stift, förutom vid stiftskansliet.

FASTIGHETER OCH KULTURARV

Arbetet med lokalförsörjningsplaner

Inom ramen för Kyrkomötets beslut 2016, Gemensamt ansvar, har arbetet med lokalförsörjningsplanering pågått i stiftets församlingar/pastorat. Målet med lokalförsörjningsplaneringen är att stärka fastighetsförvaltningen och ge stöd till att fatta välgrundade beslut om fastigheterna med utgångspunkt i församlingsinstruktionen och verksamhetsplaneringen.

Information och utbildning gavs kontraktvis under våren 2021. Detta skedde i form av digitala möten där stiftsingenjörerna presenterade det mest elementära i lokalförsörjningsplaneringen. Stiftsantikvarien deltog i dessa utbildningsträffar och kommenterade lokalförsörjningsplanen i relation till det kyrkliga kulturarvet.

I december antog stiftsstyrelsen ett tillägg i villkoren för kyrkoantikvarisk ersättning (KAE). Lunds stift villkorar med en beslutad lokalförsörjningsplan för tilldelning av KAE till omfattande och kostsamma renoveringar/restaureringar/åtgärder. Detta nya villkor gäller även för tilldelning av kyrkounderbållsbidrag (KUB) till de skyddade och tillståndspliktiga kyrkliga kulturminnena, enligt Kulturmiljölagen.

Arbetet med lokalförsörjningsplaner och kopplingen till klimat och energi har under året fortskridit långsamt och det har också medfört att arbetet med energifrågan gått långsamt. Det pågår diskussioner om möjlighet att bidra med energikompetens, via Färdplanen för klimat, till församlingar och pastorat som har en beslutad lokalförsörjningsplan.

Stiftets fastighetsförvaltning

Arbetet inom fastighetsområdet utgår ifrån att ge stöd och råd till församlingar/pastorat i deras arbete med att kostnadseffektivt underhålla sina fastigheter. Stiftsingenjörerna har arbetat med församlingar/pastorat för att medvetandegöra vilka typer av stöd som kan utföras. Många församlingar/pastorat har under året inom ramen för stiftets främjandeuppdrag fått stöd och råd i fastighetsrelaterade frågor. Stiftskansliet erbjuder också mer avancerad konsultverksamhet genom försäljning av tjänster som bland annat kan bestå av framtagande av bygghandlingar såsom projektering, ritningar, kontrollplaner, besiktningar, byggmöten, protokoll, upprättande av entreprenadkontrakt samt uppdateringar av vård- och underhållsplaner. Denna konsultverksamhet sker genom uppdrag som

faktureras församlingar/pastorat och det finns klara och kända skiljelinjer mellan främjandeuppdraget och försäljning av uppdrag.

Vård- och underhållsplaner

Stiftsingenjörerna har på uppdrag av församlingar/pastorat arbetat med uppdatering av vård- och underhållsplaner för kyrkor samt församlingars/pastorats övriga byggnader.

Prästlönetillgångarna har också anlitat stiftsingenjörerna för arbete med att upprätta vård- och underhållsplaner för sina fastigheter. Arbetet fortsätter under 2022 och genomförs genom försäljning av tjänst.

Utbildningar inom fastighetsområdet

En utbildning med fysisk närvaro genomfördes under 2021 och handlade om elsäkerhet i kyrkor. Dessutom genomfördes en digital utbildning gällande lokalförsörjningsplanering.

Begravningsverksamheten

Stiftet har enligt Kyrkoordningen sedan den 1 januari 2019 ett ansvar gällande tillsyn, stöd och främjande av begravningsverksamhet i stiftets församlingar/pastorat. Lunds stift anslöt sig till Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF) hösten 2021. Stiftskansliets miljöstrateg medverkade i förbundets höstkonferens där även stiftsadjunkten för teologi och hållbarhet samt stiftsantikvarien deltog.

SACER – databas för kyrkliga inventarier

Stiftsprojektet avseende implementering av Sacer i stiftets alla församlingar/pastorat avslutades vid årsskiftet 2020-2021. I slutet av januari 2021 kunde sex utbildningsfilmer publiceras. Filmerna med gemensam titel "Våra kyrkor", del 1-6, är tillgängliga på YouTube. Under 2021 nådde filmerna en stor publik med över 1 100 visningstillfällen. I produktionen deltog biskopen, stiftsingenjörerna och stiftsantikvarien. Produktionen var ett samarbete mellan Lunds stift, Sensus studieförbund och PCG Malmö.

Regionala samrådsgruppen

Regionala samrådsgruppen i Lunds stift är sammansatt av företrädare för Svenska kyrkan, staten samt regionalt verksamma museer och kulturarvsorganisationer som får del av statliga medel. Samrådsgruppen ska verka för det övergripande målet att det kyrkliga kulturarvet i Lunds stift ska bevaras, användas och utvecklas. Samrådsgruppen i Lunds stift har under året haft två digitala möten.

Kyrkorock

Lunds stifts Kulturarvsdag 2021 och Church Keys blev inställda på grund av pandemin. Programmet planeras att genomföras i september 2022 i Ignaberga gamla och nya kyrka med omgivningar.

Verksamhetsberättelse 2021

STRATEGISKT MILJÖARBETE OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Svenska kyrkans färdplan för klimatet

Under 2021 har verksamheten utökats då stiftskansliet med finansiering från Färdplan för klimatet anställt en stiftsadjunkt för teologi och hållbarhet. Det har bidragit till en bredd i arbetet där större fokus har kunnat läggas på Skapelsetid och pilgrimsvandringar. I mötet med församlingar/pastorat har det möjliggjort ett större fokus på kopplingen mellan hållbart arbete och vårt teologiska grunduppdrag. Vid biskopsvisitationen i Göinge kontrakt, vid församlings- och pastoratsbesök samt på stiftskansliets personaldagar har *Biskopsbrevet om klimat* och *Färdplan för klimatet* presenterats. Församlingarna/pastoraten har inspirerats att i arbetet med församlingsinstruktionerna få in ett klimatperspektiv.

Kommunikation

Det har på biskop Johans initiativ startats en intern grupp kring kommunikation, skog och klimat som har resulterat i ett antal filmer om skogen, en uppdaterad stiftswebbsida om Lunds stifts prästlönetillgångar (PLT) samt en ökad kunskap om PLT hos alla stiftskanslimedarbetare. Sammantaget kan man säga att klimatfrågorna under året tagit stor plats i den externa kommunikationen.

Pilgrim's Walk for Future

Är benämningen på pilgrimsvandringen från Vadstena via bland annat Lunds stift i augusti till klimattoppmötet COP 26 i Glasgow i november 2021. Här var det församlingar och pastorat längs Birgittavägen som hade värdskapet för vandrigen förutom en projektgrupp. Inför vandrigen spelades ett antal filmer in på pilgrimsvägens YouTube kanal som ett sätt att fördjupa vandrigen syfte och mål. De flesta av dessa bestod av samtal mellan en teolog och någon med kompetens från annat område.

I vandrigen mot Glasgow ingick varje vecka även två Ageravolontärer. Ageravolontärerna är ett samarbete mellan Act Svenska kyrkan och Svenska Kyrkans Unga och består av unga vuxna från 18 år och uppåt som agerar lokalt för global rättvisa.

Skapelsetid är ett internationellt ekumeniskt initiativ som genomfördes mellan den 1 september och 4 oktober 2021 i stiftet. I domkyrkan och på stiftskansliet skedde regelbunden förbön. Återkopplingen från församlingar/pastorat kring hur firandet har skett har varit obefintlig, därför är det svårt att veta hur projektet har utfallit. Vi satsar på en mer medveten strategi runt 2022 års firande. I det arbetet sker dialog med övriga stift, samt andra kyrkor med förhoppningen att kunna ge projektet en lokal ekumenisk prägel.

Under 2021 har kontakten med Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI) fördjupats och det har hållits föredrag kring teologi och hållbarhet för blivande präster som ett led i intentionen att öka medvetenhet om det ekologiska perspektivet i relation till teologin.

En del av arbetet med *Färdplan för klimatet* är ett projekt kring klimat-

förändringens påverkan på begravningsplatser. Stiftskansliet i Lund deltar i projektet tillsammans med stiftskanslierna i Linköping och Göteborg. I projektet har det bland annat tagits fram en mall för naturvärdesinventering, en webinariekonferens om fossilfri begravningsverksamhet genomfördes i samarbete med Sensus studieförbund och SKKF. Projektet presenterades på SSKF:s årskonferens i Malmö i oktober 2021.

Miljödiplomering

Under året har tre stora pastorat miljödiplomerats, Malmö pastorat och Lunds pastorat på fas 1 och Helsingborgs pastorat på fas 2. Ett antal församlingar och pastorat arbetar sedan lång tid tillbaka med miljödiplomeringen som grund och fler har anmält sitt intresse. Under 2021 har ett revideringsarbete gjorts för Svenska kyrkans miljödiplomering. Syftet är att möjliggöra för fler församlingar och pastorat att nyttja miljödiplomeringen som ett verktyg i att arbeta med färdplanen. Den reviderade versionen kommer att vara färdig i början av 2022.

Under hösten 2021 skickades ett förslag på examensarbete till Lunds universitet inom stiftsprojektet Klimatförändringens påverkan på kyrkomiljöer i Lunds stift. Projektet drivs i samverkan med bland annat länsstyrelserna i Skåne och Blekinge. Intresse fanns och examensarbetet skrivs under våren 2022.

UTBILDNING I GEMENSAMMA SYSTEM

Certifiering i kyrkobokföringsprogrammet Kbok 2003

Under 2021 genomfördes fyra tillfällen för Kbok certifieringar och Lunds stift fick 21 nya certifierade handläggare runt om i stiftets församlingar/pastorat.

Utbildning av pastorsadjunkter

Tillsammans med stiftsadjunkt för prästrekrytering genomfördes en tvådagars utbildning på stiftsgården Åkersberg för pastorsadjunkterna. Dagarna handlade om kyrkobokföring, GDPR och andra administrativa frågeställningar som har bärighet på prästtjänsten i stort. Det finns kopplingar mellan prästtjänsten och det administrativa arbetet i församlingar/pastorat - allt hör ihop!

Kursadministrationen

År 2021 har präglats av pandemin och många kurser genomfördes digitalt. Första halvåret genomfördes 49 kurser med totalt cirka 1 528 anmälda deltagare. Av dessa var tre kurser med fysiska träffar och resterande genomfördes digitalt. Andra halvåret lättade restriktionerna och de flesta kurserna blev fysiska. Totalt blev det 27 fysiska/digitala tillfällen med 669 deltagare. På våren genomfördes digitala valnämndsutbildningar vid 12 tillfällen och efter sommaren digital utbildning för valförrättare och röstmottagare vid 11 tillfällen.

Totalt under året blev fem kurser inställda på grund av för få anmälda.

Den 30 juni 2021 bytte stiftskansliet anmälningsystem för kursanmälan till Trippus, detta istället för ett äldre inomkyrkligt system. Trippus är ett stort eventsystem med många möjligheter.

Verksamhetsberättelse 2021

BISKOPEN

MÅL OCH RESULTAT

Biskopen är Svenska kyrkans främste företrädare i stiftet samt ordförande i stiftsstyrelsen och domkapitlet. Biskopen ansvarar för ledning av stiftet och tillsyn över att kyrkoordningen följs. Viktiga uppgifter är att främja och inspirera församlingarna/pastoraten samt att göra Svenska kyrkans röst hörd i den offentliga debatten. Till sin hjälp har biskopen ett stiftskansli och 12 kontraktsprostar. Stiftskansliets personal och resurser är tillgångar i biskopens utövande av sitt ämbete och i dennes uppdrag att främja och utöva tillsyn över församlingslivet i Lunds stift.

Kontraktsprostarna är en del av biskopens ledarskap och förväntas att i ömsesidigt förtroende utveckla och upprätthålla detta ledarskap. Kontraktsprostarna bildar biskopens ledargrupp, som ska arbeta med strategiska val och prioriteringar som berör alla församlingar/pastorat i stiftet.

Det internationella arbetet behöver utvecklas och förutsättningarna för ett vänstift i England ska undersökas. Vidare ska möjligheten att med strategiska studieresor stärka Lunds stifts engagemang i och för den världsvida kyrkan utredas.

AKTIVITETER OCH DESS RESULTAT:

- *Präst- och diakonmöte med val till domkapitlet.*

Det togs fram en präst- och diakonmötesavhandling ”En kyrka driven av mission”. Med anledning av pandemirestriktionerna samlades inte stiftets präster och diakoner för att lyssna till föredrag, diskutera temat, nätverka och fira gudstjänster tillsammans. Valen till domkapitlet genomfördes digitalt.

- *Vänstiftsavtal med ett stift i Church of England utreds.*

Kontakter med intressanta stift i Church of England togs 2019–2020 med ambitionen att resa dit 2020 och 2021. Pandemin omöjliggjorde resorna och processen har pausats. Under 2021 informerades stiftskansliet om möjligheterna med ett vänstift i USA, antingen inom the Episcopal Church eller the Evangelical Lutheran Church in America. Utredningar om eventuella framtida vänstift i England och USA fortsätter under 2022.

- *Biskopsvisitation i Göinge kontrakt.*

Den 25–29 april och 2 maj genomfördes biskopsvisitation i Göinge kontrakt. Kontraktet leds av kontraktsprost Sara Ericsson och består av Vinslövs församling, Sösdala församling, Tyringe pastorat, Bjärnums pastorat, Vittsjö-Verums pastorat, Hässleholms församling, Broby-Emmislövs församling, Örkeneds församling, Osby pastorat, Glimåkra-Hjärsås församling och Knislinge pastorat. Visitationsveckan inleddes med kontraktsmessa i Örkeneds kyrka och avslutades med visitationshögmässa i Röke kyrka. Biskopen besökte alla församlingarna, om än i väldigt avskalad form på grund av pandemin. Detta gjorde att alla samtal med olika personalgrupper genomfördes digitalt. Tillsammans med kyrkoherdarna träffade biskopen stiftets skogsförvaltare vid en av Lunds stifts skogsfastigheter. Skogsförvaltaren berättade om hur Lunds stift vårdar och arbetar med skogen.

- *Välkomnande av nya kontraktsprostar i Villands och Gärds – samt Malmö kontrakt.*

Två nya kontraktsprostar togs emot under året – Gunilla Hallonsten i Malmö kontrakt och Peter Stenberg i Villands och Gärds kontrakt. Lise-Lott Jönsson utsågs och tillträdde som kontraktsprost i Frosta-Rönnebergs kontrakt och kommer att mottas under 2022.

- *Möta nytillträdde kyrkoherdar och deras kyrkorådsordförande.*

Elva nytillträdde kyrkoherdar kom till biskopen för samtal om sin nya uppgift och sin nya församling.

- *Uppmärksamma bildandet av Blekinge kontrakt.*

Året inleddes med att Blekinges två kontrakt, Listers- och Bräkne kontrakt och Karlskrona-Ronneby kontrakt, gick samman och bildade Blekinge kontrakt. Det nya kontraktet firades i samband med en högmässa i Bräkne-Hoby kyrka i oktober. Blekinges kyrkoherdar och kyrkorådsordföranden var särskilt inbjudna till mässan och det föredrag som biskopen höll i samband med den. Biskopen talade bland annat om kontraktens funktion, relationen mellan kyrkoherde och kyrkorådsordförande, mission, utlandskyrkan, digitaliserandet av Svenska kyrkan och det kommande lönecentrat.

Kontraktsprostvisitationer

Under 2021 genomfördes en prostvisitation i Helsingborgs pastorat. Visiterande prost var Ola Johansson. Prostvisitationen i Frosta-Rönnebergs kontrakt påbörjades under 2021 där pensionerade kontraktsprosten Johan Svanbom var visiterande prost. Kontraktsprostvisitationerna leds av prosten och stiftskansliets medarbetare deltar med sin kompetens.

Till följd av pandemin kunde åtta av Frosta-Rönnebergs kontrakts 12 församlingar/pastorat besökas under 2021, resterande besök sker under 2022. Sedan den 1 december 2021 är det kontraktets nytillträdde prost Lise-Lott Jönsson som visiterar. Inom ramen för tillsyn och främjande i visitationerna förs många goda samtal. Visitationerna sammanställs i ett protokoll som lämnas vidare för beslut i domkapitlet.

Övrigt som är värt att nämna som biskopen genomfört och/eller initierat:

Biskopen har samlat kontraktsprostarna till överläggningar i Lund/digitalt tre gånger samt genomfört en utbildningsresa till Genève. I Genève besöktes bland annat Kyrkornas Världsråd där företrädare för organisationen ledde samtal om projekt som Climate Justice och Child Rights. Kyrkoherden och diakonen i Church of Sweden in Switzerland presenterade sitt arbete.

Gruppen fick träffa ledningen för Lutherska Världsförbundet, bland annat generalsekreterare Rev. dr. Martin Junge och professor dr. Dirk Lange (assisterande generalsekreterare för ekumeniska relationer). Dessa två och biskop Johan höll anföranden och samtalade om betydelsen av det stora ekumeniska mötet mellan

Verksamhetsberättelse 2021

katoliker och lutheraner i Lunds domkyrka den 31 oktober 2016. Sällskapet mötte även representanter för ACT – Action by Churches Together, besökte Röda Korsets museum och The Ecumenical Institute at Château de Bossey. I Bossey tog gruppen del av hur undervisningen bedrivs och hur det ekumeniska livet levs. En av de studerande var vid tillfället en präst från Lunds stift.

INTERNATIONELLT ARBETE

Lunds stift har ett internationellt utskott underställt stiftsstyrelsen. Det övergripande målet för utskottets arbete, samt övriga stiftsmedarbetare som arbetar med internationella perspektiv, är att främja Lunds stift, som en del av kyrkans världsvida gemenskap.

Syftet är att verka för ett ökat internationellt engagemang i stiftet som helhet. Det internationella arbetet i Lunds stift ska vara en resurs i församlingarnas/pastoratens uppdrag: Genom inspiration, genom en intensifierad kommunikation och ökad kunskap samt genom att föra fram goda exempel.

Församlingarna/pastoraten ska stärkas i att vara ambassadörer för Action of Churches Together, ACT Svenska kyrkan och främjas i möjligheten att ha utbyte med församlingar/pastorat runt om i världen. Stiftets övergripande kontakter med kyrkor utanför landet ska förstärkas och utvecklas.

Genom kontot 8700 för Internationell Mission och Diakoni avsätts medel för ekonomiskt stöd till internationella missions- och biståndsprojekt.

Under 2021 är det viktigt att fortsätta arbetet med att föryngra gruppen internationellt aktiva i församlingarna. Insamlingsmålet till ACT Svenska kyrkan från Lunds stift ska också höjas.

En strävan är vidare att alla församlingar/pastorat ska vara involverade i något av våra vänstift/vänrelationer eller alternativt ha en egen direktkontakt för att i dessa relationer få tillgång till internationell gräsrotskontakt.

AKTIVITETER OCH DESS RESULTAT:

• *Fira Lui-stiftets 100-årsjubileum.*

Lui-stiftet flyttade fram sitt 100-årsfirande på grund av pandemin och genomförde firandet i december 2021. På grund av pandemin kunde inte representanter för Lunds stift delta fysiskt men en gratulationsvideo från Lunds stift visades för deltagarna på plats. Församlingar i Lunds stift fick under hösten en vädjan om en 100-årgåva och de medel som erhöles går till viktiga projekt i Lui bland annat för att bygga upp en lokal radiostation. Rapporter från firandet har lämnats dels på nätverksmöte med biskop Stephen och hans hustru över länk, dels genom foton och film via nyhetsbrevet. En 100-års gåva i form av en handbroderad stola överlämnas vid senare tillfälle.

• *Nätverksarbete för att främja församlingarnas internationella arbete.*

Telefon- och mejlkontakter för att komplettera nätverket så att det finns kontaktpersoner i alla församlingar och enheter. Ett hälsningsbrev med information

och inbjudningar till olika aktiviteter har sänts ut fem gånger under året och material har lagts ut på intranätet. En digital samordnarutbildning har anordnats. Förberedelser och formerandet av en grupp för en studieresa till Egypten under 2022 har satts igång för att besöka det koptiska centret Anafora, ATC:s samarbetspartners BLESS och Mariadöttrarna.

- *Utbildning och inspiration inför de nationella insamlingskampanjerna genom ACT – Svenska kyrkan.*

Fasteupptakten blev en helt digital konferens på temat "Under samma himmel - delaktighet i Guds mission" med ett 40-tal deltagare. En extra digital inspirationsdag "Att vara kyrka är en styrka" genomfördes i maj med ett 20-tal deltagare. Höstmötet med tema "Mänskliga rättigheter och miljö hör ihop" genomfördes som ett hybridmöte med deltagare på plats i Hässleholm och andra på länk. Alla tre samlingarna har haft medverkande både från nationell nivå och från stiftet.

- *Främjande av kontakterna med vänstiften Evangelische Kirche in Mitteldeutschland (EKM), North Eastern Diocese (NED) i ELCT, Tanzania och vänrelationerna till Luistiftet i Sydsudan och de kristna i det heliga landet, såsom en del av ett ömsesidigt lärande i en världsvid kyrka. Aktiviteten är delvis genomförd då kontinuerlig kontakt digitalt har hållits med vänstiften och med de nätverk i Lunds stift som är engagerade i dessa kontakter.*

I september kom tio diakoner ifrån EKM på besök till Lunds stift och fick en inblick i diakonalt arbete i storstad (Malmö) och mindre tätort (Lomma) samt i hur utbildningen till diakoner ser ut i Svenska kyrkan. En planerad och efterlängtd kontaktresa till NED i Tanzania för att etablera kontakt med den nya stiftsledningen och partnerförsamlingar sköts fram till våren 2022.

- *Främjande av utbytesprogrammet "Ung i den världsvida kyrkan" och "Praktikantprogrammet NED", där unga människor sänds på en mission/ett uppdrag som vidgar både deras egen och deras församlingars syn på vad det innebär att vara del av den världsvida kyrkan.*

Aktiviteten är inte genomförd då båda utbytesprogrammen har pausats med anledningen av pandemin. Däremot har 2019 års svenska stipendiater under året förmedlat sina erfarenheter digitalt i några olika sammanhang.

KOMMUNIKATION

Kommunikation är ett missionsverktyg för att hjälpa Svenska kyrkan att förmedla det kristna evangeliet. Det övergripande målet är att Svenska kyrkans uppdrag ska avspeglas i all kommunikation. Kommunikationsarbetets syfte är att bidra till att människor ska ha en positiv relation till Svenska kyrkan i Lunds stift, känna att kyrkan är relevant och att kyrkan bidrar med samhällsnytta. Genom omvärldsanalys ska kommunikationen göras relevant för mottagaren för att få människor att upptäcka kyrkan och väcka intresse för en närmare relation med sin församling/pastorat, tro och gemenskap.

Verksamhetsberättelse 2021

Stiftskansliets målgrupp är församlingarna/pastoraten och kansliets uppdrag är att kommunicera med församlingarna. Kommunikatörernas uppdrag är att stödja stiftsorganisationen och främja församlingarna/pastoraten med kommunikationsinsatser utifrån stiftsstyrelsens prioriterade områden, det överordnade målet och syftet med kommunikationen. Kommunikatörerna har också ett särskilt ansvar att vara ett kommunikativt stöd till biskopen.

Kommunikatörernas uppdrag är såväl strategiskt som operativt och uppfylls bland annat genom att Lunds stifts verksamheter gestaltas i olika informations-/kommunikationskanaler. Kommunikatörerna erbjuder rådgivning i kommunikationsfrågor samt främjande av praktiskt kommunikationsarbete. Kommunikatörsnätverket i Lunds stift träffas för att dela erfarenheter och stärka samverkan mellan församlingar/pastorat.

Under verksamhetsåret 2021 har kommunikationsverksamheten övergått till den nya avdelningen Främjande och tillsyn. En ny kommunikator har anställts med samordnande ansvar för stiftets kommunikationsgrupp. Under 2022 kommer därför en översyn påbörjas vad gäller framtida möjliga arbetssätt utifrån ny organisation och minskade personalresurser. Under året kommer också stora förändringar att ske för Svenska kyrkans intranät då ett helt nytt system tas i bruk.

AKTIVITETER OCH DESS RESULTAT

- *Främja församlingarnas/pastoratens kommunikationsarbete genom rådgivning.*
Stiftets kommunikatörer har kontinuerlig kontakt med församlingarnas kommunikatörer och annan personal som arbetar med kommunikationsuppdrag samt arbetar konsultativt när media bevakar särskilda händelser i stiftets församlingar. Sedan tidigare finns också ett samarbete med Svenska kyrkans Utbildningsinstitut där det som tidigare benämndes Medieträning nu går under namnet Media- och kommunikationsseminarium. Efter önskemål från lärare och studenter har sociala medier fått en större del i seminariet eftersom det är den delen som de flesta medarbetare behöver kunna hantera i sitt arbete. I delen som handlar om samarbete med journalister informeras studenterna om möjligheten att få hjälp från stiftet i församlingens mediekontakter, både i det strategiska och när det är kris. Det är ett sätt att rusta nya församlingsmedarbetare och sprida kunskap om hur viktigt det är att tänka kommunikativt.

- *Samlingar med kommunikatörsnätverket.*
Vid nätverksträffen i april togs frågor om Schrems II upp och hur det påverkar Svenska kyrkans digitala kommunikation. Vid träffen informerades också om kyrkovalet med efterföljande frågestund och kampanjmaterial, filmer, artiklar inför kommande högtider delades. Vid höstens nätverksträff i oktober var analysansvarig för kommunikationsarbetet på Kyrkokansliet inbjuden gäst och informerade om arbetet med datainsamling, opinionsundersökningar och analyser som påverkar kommunikationens inriktning.

- *Erbjuda kommunikativ kompetens till stiftskansliets medarbetare.*

Kommunikationsgruppen har under året bistått med olika kommunikativa stöd till medarbetare på stiftskansliet. Som exempel kan nämnas att kommunikatörerna i samverkan med medarbetare på egendomsförvaltningen arbetat med att öka kunskapen om avdelningens arbete i allmänhet och om skogsbruket i synnerhet. Här har kommunikatören lett en avdelningsöverskridande grupp med syfte att förbättra kommunikationen både externt och internt om prästlönetillgångarna. Tre filmer har producerats och en omgörning av prästlönetillgångarnas externwebb har genomförts. Under året har även ett 20-tal artiklar och reportage producerats och spridits via månatligt nyhetsbrev, sociala medier och externwebb. Artiklarna och reportagen har berört alla avdelningar på stiftskansliet.

MEDIEARBETET

Press

Lunds stiftskansli använder sig av en pressbevakningstjänst som ombesörjs av företaget Retriever. I avtalet ingår dagliga rapporter med länkar till de artiklar, TV- och radioinslag samt omnämnanden i sociala medier som stämmer överens med de angivna sökorden. Pressekreterare och kommunikatörer har fått uppdateringar tre gånger om dagen, personalen vid stiftskansliet två gånger i veckan och kontraktsprostarna en gång i veckan. Tjänsten är en god hjälp i omvärldsbevakningen där medarbetarna kan hålla sig uppdaterade om framför allt det som händer i stiftets församlingar men även i Svenska kyrkan i stort.

Svenska kyrkan har ett avtal med presstjänsten Via TT och Lunds stiftskansli har ett hängavtal till detta. Hos Via TT har stiftskansliet ett pressrum där alla pressmeddelanden, kontaktuppgifter, bildmaterial etcetera finns samlat och tillgängligt för journalister och allmänhet: <https://via.tt.se/pressrum/lunds-stift-svenska-kyrkan?publisherId=1961175>. 2021 skickades 14 pressmeddelanden.

Stiftskansliet har goda och kontinuerliga kontakter med journalister som ber om hjälp med allt från kontaktuppgifter, faktakontroll och handlingar till önskemål om djupare intervjuer. Det hölls en pressträff 2021 med anledning av biskopens specialvisitation av Skanör-Falsterbo församling.

Förvaltning av kanaler

Syftet med biskopens Facebooksida är att sprida information om vad biskopen gör och tycker i olika frågor. De mest uppskattade inläggen är de som görs i samband med präst- och diakonvigningar. Även inlägg med betraktelser över söndagarnas teman, texter med biskopens uppfattning i aktuella frågor och bilder från besök eller händelser ger hög interaktion.

Syftet med Lunds stifts Facebooksida är att vara en kanal för kommunikation till allmänheten, oavsett relation till Svenska kyrkan. På sidan publiceras nyheter som rör Svenska kyrkan i allmänhet och Lunds stift i synnerhet och här delas artiklar, filmer och reportage med nedslag i församlingarna i stiftet.

Verksamhetsberättelse 2021

Biskopen valde i början av året att stänga sitt Twitterkonto med anledning av det allt hårdare samtalsklimatet där. Det är svårt att få till nyanserade diskussioner och formatet kräver en hög närvaro och snabba svar. De förutsättningar som finns inte. Lunds stifts Twitterkonto är vilande för närvarande. Bevakningen av aktuella frågor på Twitter fortsätter som tidigare men nu utan aktiv del i samtalen. Biskopen ökade aktiviteten på Instagram och LinkedIn vilket ledde till vidare och fler kontakter. Den bloggplats som biskopen har på Svenska kyrkans bloggportal hölls vilande under året.

Schrems II-domen från 2020 medförde att kopplingen till Google Analytics stängts av och därmed förs ingen statistik över besökare och deras beteende på externwebben svenskakyrkan.se/lundsstift. Dock finns en intern lista i content studio som visar mest besökta sida respektive vecka och där toppar oftast Lediga tjänster, Kontaktuppgifter till personalen, Organisationsschema och Prästlönets tillgångarnas information om jakt- och jordarrenden.

Nyhetsbrevets elva nummer skickades till drygt 3 000 prenumeranter, framför allt anställda och förtroendevalda. Öppningsfrekvensen ligger kvar på runt 50 procent. Detta är dock en missvisande siffra eftersom det går utmärkt att läsa nyhetsbrevet i förhandsvisningen i sin Outlook utan att öppna det.

Närvaron på karriärplattformen LinkedIn har stärkts under året genom en egen sida för Lunds stift. Tanken är att HR-ansvarig fyller på med information om lediga tjänster då de utlyses.

På stiftskansliets nya YouTubekanal har ett tiotal filmer producerats under året, ämnade för en extern publik. På Vimeo publicerades under året också cirka tio filmer och klipp, med en mer intern inriktning.

Två podcaster produceras av medarbetare på Lunds stiftskansli: Kinamockaskogen och Lunds stifts musikpodd. Dessa sprids via externwebb och iTunes.

ORGANISATIONS- OCH RÄTTSFRÅGOR

Juristerna ska utifrån sin kompetens och med god tillgänglighet, internt och externt, bistå stiftets personal och församlingarna i arbetet med stiftets prioriteringar. Vidare ska de besvara, utreda och klarlägga juridiska frågeställningar som uppkommer i stiftets församlingar/pastorat.

Juristerna samarbetar med Svenska kyrkans utbildningsinstitut med utbildning av präster samt förväntas delta i stiftets egen ledarskapsutbildning.

En arbetsuppgift är att handlägga processen kring församlingsinstruktionerna, som också granskas av kontraktsprostarna. Beslut om utfärdande av församlingsinstruktion fattas av domkapitlet, efter yttrande av kontraktsprost. Stiftsjuristerna handlägger de ärenden i domkapitlet där domkapitlet fungerar som domstol. Man handlägger också frågor kring de kyrkliga valen och den kyrkliga indelningen samt ärenden rörande stiftelser. Juristerna stödjer församlingar/pastorat i arbetet med den nya dataskyddsförordningen som trädde i kraft under 2018.

Arbetet med kyrkovalet 2021 påbörjades under hösten 2020 med bland annat valdistriktsindelning och allmän information kring kyrkovalet 2021.

AKTIVITET OCH DESS RESULTAT:

- *Arbeta aktivt med församlingar/pastorat vid implementering av de nya bestämmelserna om lokalförsörjningsplaner och riktlinjer för begravningsverksamheten.*
- *Organisera och genomföra den slutliga röstsammanräkningen.*

Under perioden januari/mars genomfördes ett flertal digitala utbildningar för valnämnderna och under perioden augusti/september genomfördes ett flertal digitala utbildningar för röstmottagare och valförrättare. Efter valet den 19 september genomfördes den slutliga röstsammanräkningen.

AVDELNING FÖR EGENDOMSFÖRVALTNING

Avdelning egendomsförvaltning svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönetillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift.

UPPDRAG

Svenska kyrkans prästlönetillgångar består av jord, skog och fondkapital som förvaltats av kyrkan i många århundraden. På uppdrag av kyrkomötet förvaltar stiftens prästlönetillgångarna. I Lunds stift har stiftsfullmäktige tillsatt egendomsnämnden för att förvalta tillgångarna. Det operativa arbetet utförs av avdelningen för egendomsförvaltning på stiftskansliet. Avdelningen ansvarar också för att genom främjande hjälpa församlingarna i Lunds stift med frågor avseende arrende och fastighetsjuridik.

Prästlönetillgångarnas ändamål är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Tillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. De ska också förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

VERKSAMHETEN

Avdelningen för egendomsförvaltning arbetar huvudsakligen med att förvalta jordbruksmark, skog och fondmedel som ingår i prästlönetillgångarna. Det löpande arbetet består i att bedriva aktivt skogsbruk i egen regi, förvaltning av jordbruksfastigheter, köp och försäljning av fastigheter och mycket mer.

Utgifterna för stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna betalas med inkomsterna från denna förvaltning. Prästlönetillgångarna bär således sina egna förvaltningskostnader.

Av den årliga avkastningen som förvaltningen av prästlönetillgångarna genererar delas hälften ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna medan den andra

Verksamhetsberättelse 2021

hälften tillfaller utjämningsystemet och betalas direkt till nationell nivå. Utdelningen från 2021 års resultat föreslås bli 74 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor mer än föregående år. Det innebär att 37 miljoner kronor delas ut till församlingarna och 37 miljoner kronor tillfaller utjämningsystemet.

Lunds stifts prästlönetillgångar upprättar en separat årsredovisning där man kan läsa mer om förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Gemensamma personalkostnader

ARBETSMILJÖ, SJUK – OCH HÄLSOVÅRD

Kostnadsstället 2302 omfattar i huvudsak kostnader för arbetsmiljö, sjuk- och hälsovård (ersättning läkarkvitton, Synsam, företagshälsovård och rehabilitering).
Totalt: 44 406 kronor år 2021 (45 668 kronor år 2020), en minskning med 2,76 procent.

ERGONOMISKA REDSKAP ARBETSRUM PRODUCTCARE

Under 2021 köptes nya arbetsstolar in för att förbättra ergonomin.
Totalt: 125 295 kronor år 2021 (26 354 kronor år 2020), en ökning med 375 procent.

REKRYTERING

Totalt: 221 831 kronor år 2021, (288 379 kronor år 2020), en minskning med 23,07 procent.

UTBILDNING

Kostnadsstället 7610 omfattar kanslidagar och individuella utbildningsinsatser.
Totalt gemensam fortbildning: 474 866 kronor år 2021 (418 087 kronor år 2020), en ökning med 13,5 procent.
Totalt direkta (individuella) utbildningskostnader 223 884 kronor år 2021 (254 287 kronor år 2020), en minskning med 11,9 procent.

FRISKVÅRDSBIDRAG OCH FRISKVÅRDSTIMME

Friskvårdsbidrag har under år 2021 använts av 55 anställda till ett värde av 166 620 kronor (44 anställda till ett värde av 84 145 kronor år 2020).
Totalt: En ökning om 98 procent gällande summan och ökning med 25 procent vad gäller antal*.

Uttaget av friskvårdstimmar på arbetstid minskade under året.

Totalt: 1 145 timmar år 2021 (1 163 timmar år 2020), en minskning med 1,5 procent.

SJUKLÖN

Under år 2021 minskade sjuklönen med 50,8 procent jämfört med föregående år.
Totalt: Sjuklön 282 338 kronor år 2021 (574 521 kronor år 2020), en minskning med 50,8 procent.

**Under år 2021 var friskvårdsbidraget 4 000 kronor, jämfört med 2 500 kronor år 2020 vilket förklarar ökningen av summan.*

Verksamhetsberättelse 2021

PERSONALSTATISTIK 2021

Av vikt är att tillägga att pastorsadjunkter och blivande diakoner ingår i statistiken.

Påbörjade anställningar

42 anställningar påbörjades totalt under 2021.

5 tillsvidareanställningar (kommunikatör, ekonom på egendomsförvaltningen, ekonomiassistent, jordbruksförvaltare, administratör).

20 visstidsanställningar (12 pastorsadjunkter och 2 diakoner).

17 intermittenta visstidsanställningar.

1 ny tjänst tillkom – avdelningschef för Avdelning – främjande och tillsyn. Tjänsten tillsattes av en redan anställd person.

Avslutade anställningar

44 anställningar avslutades totalt under 2021.

10 tillsvidareanställningar.

12 allmänna visstidsanställningar (9 pastorsadjunkter).

22 intermittenta visstidsanställningar.

6 tillsvidareanställningar har angett avgångsorsak egen begäran – fem av dessa utgörs av pensionsavgångar och 1 egen uppsägning.

1 avliden.

3 uppsagda på grund av arbetsbrist.

1 medarbetare var tjänstledig under hela år 2021. 2 medarbetare var tjänstlediga halvår.

FRAMTIDEN

Under år 2022 har vi två bekräftade pensionsavgångar men prognosen ligger på tre.

I enlighet med stiftsstyrelsens beslut ska varje pensionsavgång medföra att aktuell tjänst och dess omfattning prövas. Det är viktigt att säkerställa att tjänsterna motsvarar framtida kompetensbehov vid stiftskansliet.

Fyra pastorsadjunkter vigs i januari och ytterligare 14 i juni månad.

SJUKFRÅNVARO

Då 2021 var ett pandemi år tillämpades hemarbete i hög utsträckning. Det är därför svårt att urskilja den faktiska sjukfrånvaron då sjuknärvaron i stället varit hög, det vill säga att man har kunnat arbeta hemifrån med lättare förkylningssymptom utan att behöva sjukanmäla sig hel dag.

Detta ser vi tydligt i siffrorna för sjuklön som år 2021 minskat med hela 50,8 procent och att långtidssjukrivningarna utgör en större del av den totala sjukfrånvaron år 2021 än år 2020.

Total andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro: 44,99 procent år 2021 (36,15 procent år 2020).

Den totala sjukfrånvaron år 2021 var 2,23 procent jämfört med 3,39 procent år 2020.

	Totalt	Kvinnor	Män
Medellön (43 881 kr)	44 774 kr (41 525 kr)	42 454 kr (39 757 kr)	47 784 kr
Medelantal anställda	67	35	32
Slutat under året (tills vidare anst, allm. visstidsanställning)	44 (38)		
Börjat under året (tills vidare anst, allm. visstidsanställning)	42 (25)		
Sjukstatistik procentuell sjukfrånvaro – alla	2,23% (3,39 %)	2,67% (3,29 %)	1,73% (3,53%)
29 år eller yngre	0% (0,00 %)	0% (0,00%)	0,0% (0,00%)
30–49 år	1,42% (2,83 %)	0,55% (2,15%)	2,43% (3,68%)
50 år eller mer	2,7% (3,92 %)	3,81% (3,99 %)	1,53% (3,81%)
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro – alla	44,99% (36,15 %)	71,4% (45,09%)	0% (24,95%)
Direkta utbildnings- kostnader	254 287 sek år 2021 (267 272 sek år 2020)		
Pensionsavgångar, prognos	År 2022 (68 år) 3 2023 (69 år) 2 2024 (69 år) 3 2025 (69 år) 1		
*Siffrorna inom parentes avser föregående år 2020.			

Verksamhetsberättelse 2021

BIDRAG

Under denna rubrik behandlas alla typer av bidrag. Lunds stift betalar exempelvis bidrag till vissa tjänster i församlingar/pastorat för institutionssjälavård. Under bidrag redovisas också kostnaderna för präster i telejouren. Bidrag till organisationer har utbetalats enligt budget till Jämshögs folkhögskola, stiftsgården Åkersberg samt övriga beslutade organisationer.

Kostnaden för institutionssjälavården blev 0,26 miljoner kronor lägre beroende på vakanser i tjänsterna vilket medför ett avdrag av bidraget. Bidrag till stiftsstyrelsens förfogande om 3 miljoner kronor utnyttjades i princip till fullo, 2,9 miljoner kronor.

De största bidragen avsåg fortsättning av GIP, introduktionstjänster för diakoner, skapande av en hälsoträdgård på Jämshögs folkhögskola och medel till kyrkovalet. Även biskopens medel till förfogande utnyttjades enbart med 157 tusen kronor och bidrag till ett budgeterat överskott om 343 tusen kronor. Bidragen som utnyttjades av biskopen gick till Open Skåne och World Pride.

Ett extraordinärt bidrag lämnades till Stiftelsen Lunds stiftsgård om 5,6 miljoner kronor samt 0,3 miljoner kronor till Killans bönegård vilket var kopplat till det extra stiftsbidrag som nationell nivå lämnade med anledning av pandemin.

Årsredovisning 2021

Förvaltningsberättelse

DETTA ÄR LUNDS STIFT

Trossamfundet Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Därmed är stiftet det regionala området vars uppgift regleras av lagen om Svenska kyrkan och kyrkoordningen. Lunds stifts grundläggande uppgift är enligt kyrkoordningen att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv och församlingarnas uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission. Stiftet ska också främja en god förvaltning i stiftets församlingar, ha tillsyn över förvaltningen, verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning samt tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag. Därtill kommer uppdraget att förvalta prästlönетillgångarna.

Främjandet sker genom att erbjuda utbildning och fortbildning men också rådgivning för att stödja och stimulera församlingar, anställda, förtroendevalda och ideella i deras uppgift. Stiftet har också ansvar att se till att församlingarna följer Svenska kyrkans regelverk, kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser.

Lunds stift är ett av Svenska kyrkans tretton stift och består geografiskt av Skåne och Blekinge. Grunden i stiftets organisation är församlingarna. Stiftet omfattar församlingar inom stiftets geografiska område och bär namn efter biskopssätet. Stiftet är indelat i 12 kontrakt, vilka var och ett omfattar ett antal församlingar. Församlingarna kan samverka i ett pastorat. I Lunds stift under 2021 fanns 148 församlingar i 107 ekonomiska enheter, 61 av dessa församlingar bildar tillsammans 20 pastorat.

Av dessa församlingar är en icke-territoriell, Karlskrona amiralitetsförsamling.

Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att det finns en biskop i ledningen för stiftet. Till biskopens uppgifter hör att svara för ledning och tillsyn samt inspirera verksamheten i stiftet. I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Domkapitlet med biskopen som ordförande fullgör självständiga uppgifter enligt kyrkoordningen. Till uppgifterna hör bland annat att granska prästers och diakoners uppdrag och besluta i ärenden rörande beslutsprövning och överklagande. Tillsammans med domkapitlet har biskopen tillsyn över dem som är vigda till uppdrag i kyrkan.

Högsta beslutande organ för ett stift är ett demokratiskt valt stiftsfullmäktige. Dess uppgift är att besluta i ärenden av principiell och övergripande karaktär. Stiftsfullmäktige utser stiftsstyrelse som är stiftets verkställande organ. Biskopen är ordförande i stiftsstyrelsen.

Egendomsnämnden är det andra verkställande organet som på uppdrag av stiftsfullmäktige förvaltar stiftets prästlönетillgångar. Prästlönетillgångarna utgörs av jord- och skogsfastigheter och därtill knutet fondkapital.

Årsredovisning 2021

LUNDS STIFT ÄR ETT ANRIKT STIFT

Lunds stift har en mer än tusenårig historia. Lund blev biskopssäte redan 1060 och upphöjdes 1103 till ärkestift över hela dåvarande Norden. Vår nuvarande biskop Johan Tyrberg är nummer 69 i följd av biskopar i Lund. Lunds domkyrka är stiftskatedral och även Nordens största romanska kyrka. Kyrkan började byggas redan i början på tusentalet och är idag en av Sveriges största turistattraktioner.

I Lunds stift finns över 500 kyrkor som används för gudstjänster, dop, konfirmerationer, vigslar, begravningar, konserter och mycket mer. Våra kyrkor och kyrkogårdar rymmer stora andliga och kulturhistoriska värden.

Svenska kyrkan i Lunds stift har cirka 3 000 anställda varav i runda tal 500 präster, 125 diakoner, 260 kyrkomusiker och 150 församlingspedagoger.

Svenska kyrkan är en evangelisk-luthersk kyrka och en del av den världsvida kyrkan. Lunds stift har vänstift i Tyskland och i Tanzania North Eastern Diocese (NED), vänrelation i Sydsudan samt med palestinska kristna.

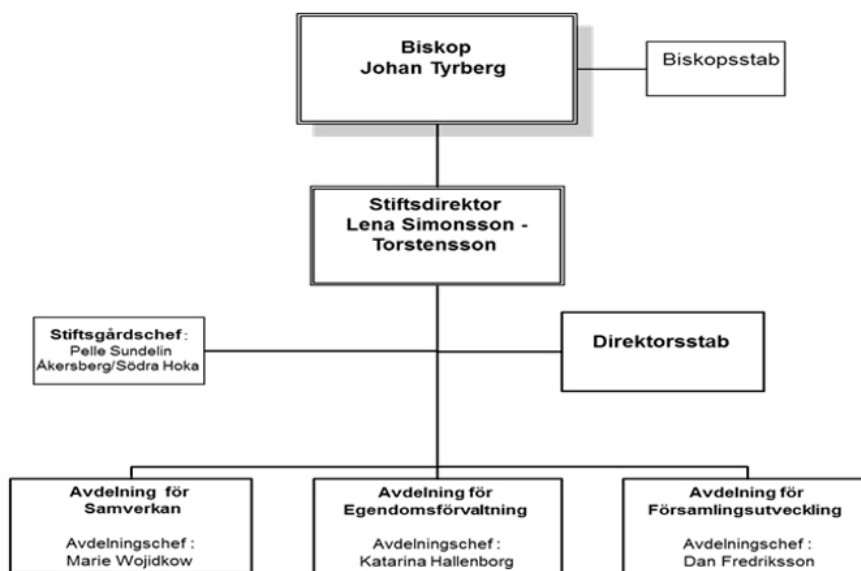
ORGANISATION, BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN

Stiftskansliet är Lunds stifts centrala stöd-, främjande- och tillsynsfunktion. Stiftskansliet ska stödja biskopen i dennes ämbete samt verkställa stiftsfullmäktiges, stiftsstyrelsens, domkapitlets och egendomsnämndens beslut. I lokalerna vid Krafts torg i Lund har biskopen sitt ämbetsrum. Domkapitlet, egendomsnämnden och stiftsstyrelsen sammanträder i stiftskansliets lokaler.

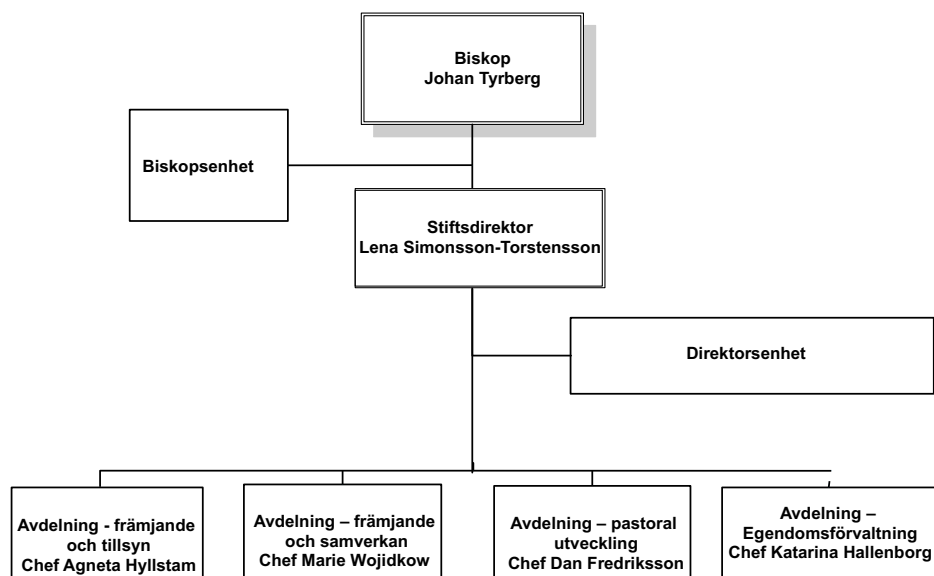
På stiftskansliet finns för stiftet angelägna funktioner med fack- och specialistkompetens samlade. Personalen inom stiftskansliorganisationen utgör en samlad resurs för stiftets uppdrag.

En omorganisation av stiftskansliet genomfördes den 1 september 2021 som innebar bland annat att stiftskansliet fick en helt ny avdelning med benämningen Avdelning – främjande och tillsyn samt att direktorsstabens bemanning minskades. Fram till och med den 31 augusti 2021 har stiftskansliets organisation bestått av en biskopsstab som leds av biskopen, en direktorsstab som leds av stiftsdirektorn och tre underliggande avdelningar: Avdelning för församlingsutveckling, Avdelning för egendomsförvaltning och Avdelning för samverkan. Från och med den 1 september 2021 består stiftskansliets organisation av en biskopsenhet som leds av biskopen och en direktorsenhet som leds av stiftsdirektorn samt fyra underliggande avdelningar som leds av respektive avdelningschef: Avdelning - främjande och tillsyn, Avdelning - främjande och samverkan, Avdelning – pastoral utveckling och Avdelning - egendomsförvaltning. I texten som följer används de nya benämningarna på enheter och avdelning utifrån genomförd omorganisation.

Syftet med omorganisationen är att få en ekonomi i balans som innebär en anpassning av antalet tjänster i förhållande till kommande budgetar samt att få en flexibel och behovsorienterad stiftsorganisation som bättre kan anpassa verksamheten till de krav och förväntningar som finns idag och även kommer att finnas framöver.

Stiftskansliets organisation till och med den 31 augusti 2021

Stiftskansliets organisation från och med den 1 september 2021

Årsredovisning 2021

Organisationen ger förutsättningar att samordna för effektiva lösningar, är tydlig utifrån ett församlingsperspektiv och tar tillvara den kompetens och det goda arbete som genomförs i församlingar/pastorat och stiftskansli. Organisationen avspeglar sig också i verksamhetsplanen, som är gemensam för stiftsorganisationen (frånsett egendomsförvaltningen, som har separat ekonomi).

Biskopen har delegerat chef/ledarskapet för kansliet till stiftsdirektorn. Stiftskansliets ledningsgrupp består av biskop, stiftsdirektor, avdelningschefer, 1:e stiftsjurist och personalgeneralist. Stiftsdirektorn leder ledningsgruppen och är chef och personalansvarig för samtliga avdelningschefer samt stiftsgårdschefen. Ledningsgruppens arbete innebär att leda och utveckla stiftskansliets personal utifrån de mål och uppdrag som stiftsfullmäktige och stiftsstyrelse anger, vilket bland annat innebär att ansvara för att beslut verkställs, leda stiftskansliet i dess uppdrag att stödja församlingarna, säkra intern samverkan och arbeta för att församlingarna ser stiftskansliet som en resurs.

Nedan ges en kort beskrivning av de uppdrag och arbetsuppgifter som respektive avdelning ansvarar för inom kansliet från och med den 1 september 2021. Tillsammans utgör avdelningarna en helhet där samarbete mellan avdelningarna är ett måste för att grunduppdragen i kyrkoordningen ska utföras på ett kvalitativt och professionellt sätt. Det innebär att uppdragen i kyrkoordningen är kansliets linjearbete. Detta görs möjligt genom att kansliets samlade personalresurs med fack- och specialistkompetens tas till vara inom samtliga avdelningar.

Biskopsenhet

En stödfunktion till biskopens utövande gentemot stiftskansliet, församlingar/pastorat, samhälle och näringsliv. Stödet innebär bland annat administrativt stöd, strukturering och beredning av inkommande uppdragsflöde, press/kommunikationsfrågor samt beredning av visitationer med mera. Biskopsenheten arbetar med planering av biskopens arbete, vanligtvis med cirka två års framförhållning. Denna planering sker i dialog med övriga kansliet i enlighet med de rutiner som upparbetats.

Direktorsenhet

Främjar och stödjer såväl stiftskansliet som församlingar/pastorat inom följande områden: Ekonomi, personal/HR samt Svenska kyrkan i Lunds stifts roll och uppgift i den sociala ekonomin där ett arbete sker via bidrag från Europeiska socialfondens projekt, ESF: "Samverkan för arbetsrelaterad rehabilitering". Projektets uppdrag är att stärka kvaliteten i de metoder man använder med speciell fokus på de människors behov som har funktionsnedsättningar. ESF-uppdraget genomförs i samverkan med stiftskansliets brobyggare som arbetar med integrationsfrågor i stiftets församlingar/pastorat.

Direktorsenheten bereder ärenden till förtroendeorgan såsom arbetsutskott, stiftsstyrelse och stiftsfullmäktige. Ansvarar för upprättande av förslag till budget och bokslut för Lunds stift, förvaltande av stiftelser samt Stiftelsen Lunds stiftsgård. Bereder alla ärenden som rör stiftelserna: Sodalitium Majus Lundense, Flormanska

och Prästerskapet i Lunds stifts understödsfond.

Stiftsgårdschefen som leder stiftsgårdarna Åkersberg och Södra Hoka ingår i direktorsenheten som anställd på stiftskansliet och arbetsleds av stiftsdirektorn. I stiftsdirektorns uppdrag ingår arbetet med nationell samordning i olika frågor tillsammans med övriga stift och kyrkokansli.

Avdelning – främjande och tillsyn

Främjar och erbjuder stöd och kompetens samt utövar tillsyn inom kyrkoordningsfrågor och övergripande organisations- och rättsfrågor. Medarbetare vid avdelningen arbetar kontinuerligt med såväl utbildning som aktuella frågeställningar i hur förtroendevalda och anställda ska tolka och tillämpa kyrkoordningen samt erbjuder rådgivning vid frågor från allmänheten. Vid avdelningen sker handläggning av en stor del av domkapitlets ärenden.

Vidare arbetar avdelningen med främjandearbete genom ett ledarskapsprogram för kyrkoherdar samt med ledarutveckling för andra anställda med ledaruppdrag och förtroendevalda.

Avdelningen ansvarar för stiftsorganisationens interna och externa kommunikation samt stödjer församlingarna/pastoraten och dess kommunikatörer i frågor som rör kommunikation. Inom avdelningen finns också specialistfunktion inriktad på främjande och stöd till församlingar/pastorat i frågor som rör gränslandet mellan kyrka, kultur och samhälle samt en resurs för utredningsarbete.

Avdelning – främjande och samverkan

Främjar och erbjuder stöd och kompetens inom samverkansområdena administration, digitalisering, fastighet och kulturarv samt strategiskt klimatarbete och hållbar utveckling. I samråd med församlingarnas/pastoratens medarbetare och förtroendevalda ska avdelningen skapa tillit och förtroende och komma med förslag på kreativa och kostnadseffektiva lösningar på hur församlingarna/pastoraten kan fatta kloka och nödvändiga beslut.

Byggnader är en viktig resurs för församlingarnas/pastoratens verksamhet. Samtidigt utgör de en stor del av Svenska kyrkans ekonomiska och miljömässiga belastning. Avdelningen erbjuder stöd och rådgivning i arbetet mot en hållbar förvaltning där resurshushållning och effektivitet är viktiga faktorer. För att kunna bedriva den kyrkliga verksamheten på ett etiskt, miljömässigt och ekonomiskt sätt behöver fastighetsförvaltningen bedrivas ansvarsfullt.

Det kyrkliga kulturarvet, både det materiella och det immateriella, återspeglar och förmedlar kyrkans liv, traditioner, riter och tro. Kärnan av kyrkans liv och tro är evangeliet. Utan evangeliet finns ingen gudstjänst, utan gudstjänst finns inget kyrkligt kulturarv.

Inom ramen för Svenska kyrkans färdplan för klimatet, beslutad av stiftsstyrelsen, arbetar Lunds stift främst med de tre delmålen: *Kyrkans uppdrag, Energianvändning i byggnader och transporter, resor, maskiner och markförvaltning.*

Avdelningen arbetar inom området digitalisering med Svenska kyrkans gemensamma målbild – *att år 2030 finns en effektiv styrning, förvaltning och*

Årsredovisning 2021

administration i Svenska kyrkan, så att församlingarna/pastoraten kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag. Detta får nedslag bland annat inom IT, diarie- och arkivfrågor samt utbildningsverksamheten i Svenska kyrkans gemensamma system.

Avdelningen har också ett internt ansvarsområde som består av stiftskansliets reception, vaktmästeri och service, ekonomiadministration, kursadministration samt lokalsvar.

Avdelning – pastoral utveckling

Främjar och stödjer församlingar/pastorat med inriktning mot kyrkans grundläggande uppgift: Att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Avdelningen arbetar även med rekrytering och studiekontakter för att säkerställa ett framtida behov av präster, diakoner, församlingspedagoger och kyrkomusiker i stiftets församlingar. Genom ett samarbetsavtal med Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift (SKUL) ges stöd och inspiration till lokalavdelningarna i stiftet. I avtal med församlingar/pastorat bidras till institutionssjälavård vid sjukhus och fängelser samt till telefonsjälavård via jourhavande präst 112. Stöd ges även till samordning och fortbildning av personal vid förskolor där Svenska kyrkan är huvudman. Lunds stifts själavårdscentrum erbjuder arbetshandledning och själavårdande samtal till anställda och förtroendevalda i Lunds stifts församlingar/pastorat.

Avdelning – egendomsförvaltning

Avdelningen svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönetillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift till församlingar och pastorat. Avdelningen har också ansvar för stiftets främjande vad avser arrendevärderingar med mera.

HUR PENGARNA ANVÄNDS 2021 KOPPLAT TILL PRIORITERINGARNA, DESS UPPDRAG OCH AKTIVITETER

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2021 i sin helhet uppgår till 123 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2021 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna/pastoraten i Lunds stift har under de kommande åren.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE R UNDER ÅRET

I stiftskansliets verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2021 finns tydliga uppdrag och aktiviteter som utgår ifrån fastställda prioriteringar för mandatperioden: *Mission, Närvaro i samhället, Ledarskap* och *Samverkan*.

- Lunds stifts prioriteringar och aktiviteter är milstolpar på väg i rätt riktning.
- Prioriteringarna anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan, och för dess medlemmar.

- Aktiviteter ska genomföras på kort sikt, i detta fall ett budgetår.
- Barnkonsekvensanalyser har gjorts inför all verksamhetsplanering och genomförande.

Sammanfattning av mål och resultat för verksamhetsåret 2021

Stiftskansliets verksamhet och dess utförande av verksamhetsplanen och resultat finns noggrant beskrivet i den inledande delen av detta dokument, verksamhetsberättelse för 2021.

Aktivitetssuppfyllelsen i verksamhetsplanen är jämförbar med verksamhetsåret 2020 på grund av pandemins långtgående påverkan som försvårat möjligheten att genomföra de uppdrag och aktiviteter som var planerade.

I den text som följer redovisas beslut, ställningstaganden och väsentliga händelser under året som särskilt kan nämnas för ytterligare ett annorlunda verksamhetsår med en pågående pandemi.

Stiftskansliets arbetssätt under 2021 med anledning av pandemin

Som en inledning på rubriken "Väsentliga händelser under året..." så behöver pandemin än en gång nämnas i och med dess påverkan på genomförande och målsuppfyllelse av verksamhetsplan och linjearbete. Arbetssättet har utvecklats under året och medarbetare och ledning har vant sig vid att "laga efter läge" på ett annat sätt än situationen under 2020. Då var allt nytt och nya arbetssätt fick införas som i stora drag präglades av digitala lösningar, vilket också mottagarna i församlingar nödgades att anpassa sig till.

Det har handlat mycket om att anpassa både genomförande och arbetssätt efter de restriktioner som kommit och gått under hela året. Ena stunden var det hårda strikta restriktioner och i nästa stund så släpptes kraven. Ordet anpassning har varit mantrat under 2021. Krisledningsgruppens arbete och uppdrag förändrades efter hand som svängningarna av restriktionerna skedde. Ledningsgruppen tog över hela processen och beredskapssamordnarna fungerar numera som rådgivare.

Även under 2021 har mycket tid gått åt till att tolka riktlinjer och råd från olika myndigheter och omsätta detta i kyrkans verksamhet. Ett flertal brev med såväl pastoral rådgivning från biskopen som praktiska förhållningsätt har under året gått ut från stiftskansliet till stiftets församlingar. När det stod klart att pandemin fortsatte under 2021 visade många församlingar på en fantastisk uppfinningsrikedom och nya sätt att fira gudstjänst och möta både andliga såväl som kroppsliga behov växte fram. Många av de nya sätten att vara kyrka på kommer högst troligt att berika kyrkan även i framtiden.

På biskopens och domkapitlets uppdrag genomfördes även en undersökning gällande vilka undantag församlingar har gjort under pandemin rörande gudstjänst- och konfirmandbestämmelser.

Pandemin har tvingat oss alla, församlingar/pastorat och stiftskansli, att söka nya arbetssätt och under 2022–2023 finns det behov av att kunna stödja församlingarna/pastoraten inte endast i reflektion kring nya digitala mötesplatser utan också i nya frågor om andlighet och existens som pandemin väckt.

Årsredovisning 2021

DETTA HAR GENOMFÖRTS UNDER 2021 INOM STIFTSKANSLIETS OLIKA VERKSAMHETER – HÄR FÖLJER EN KORT REDOVISNING AV VÄSENTLIGA HÄNDELSER:

Förändringsarbete – ny stiftsorganisation och budgetanpassning inför 2022–2025

Stiftets ledning har på uppdrag av stiftsstyrelsen genomfört åtgärder för att få kommande budgetar i balans och som ovan har beskrivit så har i samband med detta en omorganisation genomförts av stiftskansliet. Budgetprognos för verksamhetsåren 2022–2025 visar på ett underskott om 18 miljoner kronor vilket innebär att minskning av tjänster och i viss mån bidrag var nödvändiga att genomföra så fort det bara var möjligt. Anpassning av antalet tjänster har genomförts vilket i praktiken innebär att 7,0 tjänster har minskats i förhållande till budget 2021. Minskningen av tjänsterna har verkställts under 2021 för att få full effekt inför de kommande verksamhetsåren 2022–2025. Det har varit en tuff tid för såväl medarbetare som chefer under det att förändringsarbetet genomfördes med att minska antalet tjänster, detta under en pågående pandemi då MBL- förhandlingar liksom information till berörd personal endast kunde genomföras digitalt.

Parallellt med detta förändringsarbete har en ny verksamhetsplan för budget 2022 tagits med utgångspunkt från nya övergripande mål som stiftsfullmäktige fastställt inför den nya mandatperioden 2022–2025.

De övergripande målen är formulerade på ett annat sätt än tidigare målformuleringar och prioriteringar vilket innebär att stiftskansliet utmanas att hitta nya arbetssätt som bygger på mera samverkan mellan avdelningarna än vad som gjorts tidigare för att få ett effektivt och kvalitativt resultat enligt grundtanken i den nya organisationen: Att ta vara på varandras kompetenser på ett tydligare sätt än vad som gjorts tidigare.

Kyrkovalet 2021

Tretton nomineringsgrupper ställde upp i valet till stiftsfullmäktige. Av de 13 så tog 11 nomineringsgrupper mandat. Totalt antal röstberättigade i Lunds stift var 703 263.

Valdeltagandet var 16,68 procent mot 16,77 procent vid valet 2017, ett bra resultat med tanke på att det var en pågående pandemi. Det fanns en viss oro att valdeltagandet skulle minska, men det blev bara en marginell minskning.

De nomineringsgrupper som ställde upp i stiftsfullmäktigevalet fick möjlighet att presentera sig på stiftets hemsida och svara på frågor som alla grupper fick. Från nationellt håll togs det fram en mediaplan som erbjöd samordning av kommunikation kring kyrkovalet. Församlingar och pastorat erbjöds att delta i kommunikationssatsningen, kostnaden från respektive enhet baserades på det antal kyrkotillhöriga de hade. Syftet var att optimera insatserna då stora inköp ger större möjligheter och lägre priser. Målet var att nå ut till så många röstberättigade som möjligt via TV- och radioreklam, reklam på stora anslagstavlor och annonser i lokaltrafiken. Lunds stift och dess enheter bidrog med 1 300 000 kronor i den här mediasatsningen.

Under hösten 2021 formerades teamet för lärande och undervisning

Teamet hittade snabbt sina former för samverkan och genomförde en digital fortbildning kring det nya biskopsbrevet om lärande och undervisning. Planer för en gemensam fortbildningsinsats kallad Fokusdagar drogs upp.

Under 2021 har fokus på lärande- och undervisningsfrågor fortsatt och kyrkomötet har till varje stift tilldelat drygt 1 miljon kronor för att stärka arbetet fram till 2024. Lunds stift har beslutat att satsa på sju olika aktiviteter som samordnas av stiftets team för lärande och undervisning. Under hösten 2021 anordnades en dag kring det nya biskopsbrevet om Lärande och undervisning där cirka 100 personer deltog digitalt.

Under hösten 2021 inledde också teamet Församlingsliv i den nya organisationen sitt arbete på stiftskansliet. Uppdraget är att främja församlingarnas fördjupade förståelse av den grundläggande uppgiften. Det handlar om att tillsammans med den lokala församlingen främja det strategiska arbetet med identitetsfrågor, församlingsinstruktion, framtidsfrågor och tolkning av omvärlden. Teamets fokus ligger i huvudsak på gudstjänst, diakoni och mission.

Svenska Kyrkans Unga

Våren 2021 arrangerade Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift (SKUL) med distriktsstyrelse och presidium på Stiftsgården Åkersberg ett digitalt distriktsårsmöte med cirka 80 deltagare. Inför årets riksårsmöte arrangerades en inspirationsträff med föreläsare kring möjligheten att skriva motioner.

Präst- och diakonvigningar samt examinerade församlingspedagoger

Fjorton nya prästkandidater blev antagna under året och 11 personer prästvigdes. Under året vigdes tio diakoner, fem män och fem kvinnor. Detta var en ovanligt stor vigningsgrupp, en del av dem som vigdes hade gått distans-/halvfartsutbildning och påbörjade de avslutande studierna redan 2019. Sju personer påbörjade heltidsstudier, pastoralteologiskt slutår för diakoner under hösten 2021.

Våren 2021 tog nio församlingspedagoger sin examen. Omkring 20 församlingspedagoger är under utbildning.

Blekinges två kontrakt

Listers och Bräkne kontrakt och Karlskrona-Ronneby kontrakt, gick samman och bildade Blekinge kontrakt.

Biskopens bok

”Natten ska vika” gavs ut på Arcus förlag. Biskopen bidrog också till ett avsnitt i en digital föreläsningsserie med föredrag och samtal med prästerna Sofija Pedersen Videke och Agneta Hyllstam utifrån boken. Flera föredrag och samtal, bland annat med EFS-präster, förtroendevalda, församlingsbor och vid prästkonvent behandlade bokens budskap under året.

Årsredovisning 2021

Musikverksamheten i församlingarna

Våren 2021 dominerades av digitala sändningar och alternativa arbetssätt. Uppfinningsrikedomen sattes på prov och för många musiker innebar det ett merarbete. Möjlighet till hemarbete frigjorde dock tid och resulterade i ett stort antal deltagare på flera digitala utbildningar, där till exempel kursserien Kören som växtplats genomfördes under våren med över 400 deltagare.

Lunds stifts musikstipendium delades ut till tre ungdomar.

Under året har utbildningen Att vara kyrka genomförts

Denna processutbildning om idealitet, identitet och medarbetarskap genomfördes i samarbete med Helsjöns folkhögskola, Skara- och Göteborgs stift. Det har också planerats för och/eller genomförts arbetslagsutbildningar i fyra församlingar på temat idealitet.

Grundläggande kurs om Svenska kyrkan

Kursen har avslutat sin tredje omgång under året och startat upp den fjärde omgången. Pandemin medförde att vissa delar av kursen genomförts fysiskt och andra digitalt. Kursen är fortsatt ett lyckat samarbete mellan Jämshögs folkhögskola, Sensus studieförbund och Lunds stift. Intresset för att bli diakon är mycket stort och under pandemiåret 2021 har mer än 80 samtal genomförts med personer som är intresserade av att bli diakoner.

”En kyrka driven av mission”

I september kunde diakon- och prästmötesavhandlingen En kyrka driven av mission tryckas och distribueras till alla stiftets diakoner och präster.

En extra utbildningsdag för diakoner

Initierades av biskop Johan och kunde genomföras i juni 2021. Dagen hade som tema Mäns våld mot kvinnor. Deltagarna fick välja om de ville delta fysiskt på stiftsgården Åkersberg eller om de önskade delta digitalt.

Själavårdscentrums arbete under pandemin

Stiftskansliet har genom Själavårdscentrum, trots pandemins begränsningar, kunnat erbjuda enskild själavård, handledning och kompetensutveckling till anställda och förtroendevalda i Lunds stift. Många av kyrkans medarbetare och församlingar har varit under en stor belastning under pandemin.

Tala väl med varandra genomfördes

Kursen Tala väl med varandra genomfördes i november 2021 med det första ”live”-kurstillfället i Malmö. Muslimska och kristna deltagare från hela Sverige fick då bland annat en inblick i hur det interreligiösa samarbetet i Malmö fungerar.

Klimatmötet i Glasgow

Under hösten i samband med klimatmötet i Glasgow uppkom idén om en interreligiös vandring. Denna genomfördes i samverkan mellan Pilgrimscentrum Lund, Malmö pastorat, Lunds stift och Nätverket Tro och tolerans. Det blev en dag där många fick mötas över religionsgränserna för klimatets skull.

Judiska församlingen 150 år

Judiska församlingen i Malmö firade 150 år i november 2021 och i samma vecka skedde invigning av dess utbildningscenter. Dagarna bjöd på både gudstjänst och fest och inspirerade till många tankar om hur man kan förmedla kunskap i gudstjänstrummet utan att det ska upplevas som ett museum.

Projekt Överlåtelse av kyrkobyggnad

Projektet, som en del av kyrkomötesbeslutet Gemensamt ansvar, utgår från att församlingar/pastorat ska ha goda förutsättningar att utföra sin grundläggande uppgift samtidigt som Svenska kyrkan som organisation stärker det gemensamma ansvarstagandet för förvaltning av sina kyrkobyggnader. Lösningförslagen ska vara kostnadseffektiva, långsiktiga och brett förankrade inom och utanför Svenska kyrkan. Särskild vikt ska läggas vid hållbarhetsfrågor samt att samtliga dimensioner i kulturmiljö- och kulturarvsarbetet får utrymme, det vill säga att det kyrkliga kulturarvet bevaras, används och utvecklas.

Projektets förändrade förutsättningar innebär en fördröjning som gör att församlingar och pastorat inte kommer att kunna ansöka om att få överlåta kyrkobyggnader till Trossamfundet januari 2022 som det tidigare var tänkt. Arbetet med att ta fram en reviderad uppdragsbeskrivning beräknas pågå under hela 2022. Därefter fortsätter arbetet med att utveckla, analysera och värdera lösningar utifrån projektets utgångspunkter och de förutsättningar som fastställs i den reviderade uppdragsbeskrivningen.

Stiftets kyrkor

I Lunds stift finns idag omkring 550 kyrkobyggnader. Våra kyrkobyggnader är en resurs och deklarerar Guds och kyrkans närvaro i landskapet. Kyrkobyggnaden och dess symbolik berättar också om vår tro.

Under 2021 var dopfunten från Lyngsjö kyrka utställd på British Museum i London. Där anordnades en stor utställning med 1100-tals biskopen och helgonet Thomas Becket i fokus. Utställningen hade rubriken "Thomas Becket: Murder and the Making of a Saint" och invigdes digitalt i maj 2021. Stiftsantikvariern organiserade det praktiska kring "resan", exempelvis tillstånd, transport och kurirverksamhet som krävs i samband med utförsel av antikviteter till utlandet samt deltog i invigningen och intervjuades av tidningen The Guardian.

Årsredovisning 2021

Stöd inom fastighetsfrågor i Lunds stift

Lunds stiftskansli erbjuder fastighetskompetens inom byggrelaterade frågor för samtliga byggnadslagar, kyrkor och övriga byggnader. Utbudet består av såväl gratis rådgivning och enklare uppdrag som fullständiga konsult- och projekteringstjänster mot timpris. Tjänsterna nedan erbjuds mot ersättning och avser köp av konsultuppdrag från Lunds stiftsingenjörer.

- Projekteringsuppdrag med framtagande av bygghandlingar/ förfrågningsunderlag
- Ritningsuppdrag, exempelvis bygglovshandlingar, A-ritningar, visualiseringar
- Effektberäkning och dimensionering av värmesystem i kyrkor
- Certifierad kontrollansvarig enligt PBL
- Projektledning
- Uppdatering av vård- och underhållsplan

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktige har under 2021 sammanträtt vid tre tillfällen. Ett möte genomfördes digitalt och två sammanträden var fysiska och anpassades efter gällande restriktionerna.

Budgeten för nästkommande år behandlades vid novembermötet. Efter kyrkovalet den 19 september 2021 har ett extra sammanträde genomförts med det nyvalda stiftsfullmäktige i december för de val som ska ske till stiftets olika organ för kommande mandatperiod 2022–2025.

De val som genomfördes är följande: Val av valberedning, val av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande i stiftsfullmäktige, val av ledamöter och ersättare i stiftsstyrelsen samt förste och andra vice ordförande, val av ledamöter och ersättare i egendomsnämnden, val av lekmanaledamöter och ersättare i domkapitlet samt domarledamot samt val av revisorer. Därutöver har gruppledarna för stiftsfullmäktiges nomineringsgrupper deltagit i stiftsstyrelsens budgetdag som genomfördes digitalt i april 2021.

Av stiftsfullmäktiges beslut under 2021 kan särskilt nämnas följande:

- Kapitalförvaltningspolicy för Lunds stifts prästlönetillgångar
- Deltagande på distans utifrån en kyrkoordningsändring
- Förslag på ändrat målkapital för Lunds stift
- Motion från Miljöpartister i Svenska kyrkan ”Studiecirkel om Ett biskopsbrev om klimatet ”
- Motion från Miljöpartister i Svenska kyrkan ”Att lägga till ett fjärde övergripande mål för Lunds stifts för 2022–2025”
- Reglemente för arvode och ersättningar till förtroendevalda med flera inom Lunds stift

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har sammanträtt nio gånger av tio planerade, med uppehåll under juli och augusti. Sammanträdena har under året varit digitala förutom ett fysiskt.

Av stiftsstyrelsens beslut kan särskilt nämnas följande:

Beredning av följande motioner inför beslut i stiftsfullmäktige:

- Motion från Miljöpartister i Svenska kyrkan ”Studiecirkel om Ett biskopsbrev om klimatet ”
- Motion från Miljöpartister i Svenska kyrkan ” Att lägga till ett fjärde övergripande mål för Lunds stifts för 2022 – 2025 ”
- Stiftskansliets anslutning till löneservice i Uddevalla
- Introduktionstjänster för diakoner, sex månader för de fem studenter som ännu inte fått tjänst så att de kunde vigas under hösten 2021
- Satsning på lärande och undervisning i Lunds stift
- Verksamhetsstöd för intäktsbortfall och kostnadsökningar 2021
- Ny organisation för stiftskansliet trädde i kraft den 1 september 2021
- Inspirationsdag och erbjudande om utbildningspaket för nyvalda kyrkoråd i Lunds stifts församlingar under 2022
- Val av tillsättningsnämnd för domprostrekrytering
- Förlängning av ESF-projektet Samverkan från och med 2022-08-01 till 2022-12-31
- Lokalförsörjningsplan ett kriterium för KAE och KUB
- Fastställande av reviderad Arbetsordning för stiftsstyrelsen i Lunds stift
- Tjänsteförändringar i den nya organisationen på stiftskansliet
- Direktiv för Svenska kyrkans arbete inom sjukhuskyrkan och kriminalvården i Lunds stift
- Beslut om att ge bidrag till GIP-införande i två församlingar om 1 miljon kronor
- Utökat bidrag för institutionssjälavården i Ängelholms församling om 130 000 kr

Anslaget till stiftsstyrelsens förfogande för i budget ej beslutade bidrag och utgifter är tre miljoner kronor. Genom detta anslag finns möjlighet för stiftsstyrelsen att under löpande budgetår anslå medel till angelägna verksamheter och projekt.

Av det ej beslutade bidraget om tre miljoner kronor har stiftsstyrelsen beslutat att totalt bevilja kronor till följande bidragstagare och åtgärder:

• Open Skåne	1 50 000 kr
• GIP- införande i två församlingar	1 000 000 kr
• Introduktionstjänster för diakoner	1 057 000 kr
• Till storstadsnätverket ”Framtiden bor hos oss”	50 000 kr
• Samverkansprojekt mellan Malmö pastorat och Lunds stift avseende diakonalt uppdrag i Gustavskyrkan i Köpenhamn	120 000 kr
• Ansökan från Jämshögs folkhögskola – skapa en hälsoträdgård på skolan	225 000 kr
• Ansökan om särskilt bidrag för kostnader avseende digital kartplattform för Pilgrimsvägen Skåne Blekinge	75 000 kr

Årsredovisning 2021

Stiftsstyrelsen har under 2021 avgett remissyttranden för följande PM/remisser/enkäter:

- Remiss: Övervägande och förslag efter kartläggning i stiftet, IT-lösningar och administrativa system
- Remiss: Till stiftsstyrelserna med anledning av kyrkostyrelsens behandling av åtagande kopplade till Svenska kyrkans ursäkt till samerna
- Remiss: Inbjudan att lämna synpunkter på Kyrkohandboken för Svenska kyrkan del II

Av stiftsstyrelsens arbetsutskotts beslut (utifrån delegation från stiftsstyrelsen) kan särskilt nämnas följande:

- Utökad budgetberedning i samband med stiftsstyrelsens tvådagars överläggning, gruppleddare från samtliga stiftsfullmäktiges nomineringsgrupper deltog
- Beslut om uppföljning och tillsättning gällande förändring av tjänster inom stiftskansliet
- Beviljande av medel från anslaget till stiftsstyrelsens förfogande för i budget ej beslutade bidrag och utgifter enligt utifrån delegationen om 500 000 kronor

Vid framtagandet av remissyttranden har arbetsgrupper bildats av stiftskansliets tjänstemän och utsedda ledamöter från stiftsstyrelsen och domkapitlet. Genom samverkan mellan olika remissinstanser från Lunds stift kan aktuella ärenden belysas från olika perspektiv, något som leder till genomarbetade remissvar.

Stiftsstyrelsens ärenden har beretts av arbetsutskottet. Arbetsutskottet är tillika personalutskott och utgör också budgetberedning inför kommande budgetar. Budgetarbetet har skett i nära samarbete mellan förtroendevalda och stiftskansliets ansvariga tjänstemän.

Arbetsutskottet och stiftskansliets personal har på delegation från stiftsstyrelsen beslutat i ett stort antal ärenden. Arbetsutskottet har haft ett arbetssätt som riktat sig både inåt och utåt i stiftets organisation. Arbetsutskottet har också varit aktivt som styrgrupp och referensgrupp i stiftsövergripande projekt så som ESF-projektet Arbetsrelaterad rehabilitering. Avstämningsmöten har hållits med Sensus arbetsutskott och dess regionchef och ordförande i det Internationella utskottet samt avstämning med arbetsutskott och rektor för Jämshögs folkhögskola.

Miljöinformation

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Framtida utveckling samt väsentliga osäkerhetsfaktorer

Medlemsutvecklingen i kombination med den ekonomiska utvecklingen i stort påverkar kyrkans ekonomi och av allt att döma kommer intäkterna från kyrkoavgiften kontinuerligt att minska eller åtminstone inte öka i den takt som stiftets kostnader för personal och övriga kostnader ökar. Det är en utmaning för Lunds stift att påverka den utvecklingen till exempel genom att främja mission och genom att visa på det goda arbete som görs i församlingarna. Samtidigt måste stiftet förbereda för minskade ekonomiska resurser i framtiden.

FINANSIERING

Kyrkoavgiften minskade med 0,7 miljoner kronor jämfört med föregående år och uppgick till 57,1 miljoner kronor. Stiftsbidraget ökade med 6,8 miljoner kronor till 48,8 miljoner kronor mot normala 42 miljoner kronor. Anledningen till detta var ett extra stiftsbidrag som gavs från nationell nivå och var ett extra stöd på grund av pandemin. Detta extra stiftsbidrag uppgick totalt sett till 7,6 miljoner kronor.

Merparten (5,6 miljoner kronor) gavs som stöd till Stiftelsen Lunds stiftsgård som drabbades hårt av pandemin samt 0,3 miljoner kronor till Killans bönegård. En miljon kronor reserverades till framtida präst- och diakonmöte och 0,7 miljoner kronor reserverades till en tillfällig tjänst där en arkivarie ska arbeta för församlingar och pastorat i stiftet. Dessa reserverade medel framgår inte i resultaträkningen utan är lagda i balansräkningen för framtida bruk.

För 2022 beräknas tillväxten i kyrkoavgiften bli positiv om 0,6 procent för att under 2023 öka med ytterligare 2,1 procent för att därefter ha låga ökningstal. Det går därför inte att kompensera ökningarna i löner och övriga kostnader med förändring i kyrkoavgift med nuvarande avgiftssats, därav de åtgärder som genomförts under 2021 avseende minskad bemanning på stiftskansliet.

Finansnettot uppgick till 9 miljoner kronor att jämföra med budgeterade 2 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor bättre än budgeterat. Dock utgjorde uppskrivning av lånet som gavs 2020 till Stiftelsen Lunds stiftsgård om 3 miljoner kronor en tredjedel av detta. Lånet skrevs ner samma år med det beloppet, men på grund av förbättrad ekonomi i samband med lättnader av restriktioner och det extra stiftsbidraget som allokades till stiftsgårdarna så kunde lånet återbetalas under 2021.

Under året har även försäljningar av aktiefonder skett för att rebalansera nivån mellan aktier och räntor, detta på grund av att börsen har stigit kraftigt under året och ökat värdet på våra aktieinnehav kontra ränteinnehavet.

Vid årets utgång uppgick marknadsvärdet på Lunds stifts kapitalplaceringar till 130,7 miljoner kronor jämfört med 118,3 miljoner kronor föregående år. Det bokförda värdet uppgick till 95,6 miljoner kronor (94,5 miljoner kronor), vilket ger ett dolt övervärde om 35,1 miljoner kronor (23,8 miljoner kronor).

Kapitalplaceringarna följer Svenska kyrkans etiska riktlinjer och är placerat enligt nedanstående tabell (mkr).

Kapitalförvaltare	Instrument	Bokfört värde	Marknadsvärde
Kammarkollegiet	Aktiekonsortiet Spiran	32,1	58,4
Kammarkollegiet	Räntekonsortiet	16,4	15,2
Kammarkollegiet	Företagsoblig.konsortiet	17,1	17,3
Swedbank	Räntefond Talenten	19,0	18,3
Swedbank	Aktiefond Talenten	10,9	21,4
Summa		95,6	130,7

Årsredovisning 2021

Kassaflödet blev +31,9 miljoner kronor. Anledningen till det kraftigt positiva kassaflödet var dels det positiva rörelseresultatet samt att de kortfristiga fordringarna minskade kraftigt efter att fordran avseende GIP erhållits från nationell nivå. Återbetalning av lån om 4,2 miljoner kronor från Stiftelsen Lunds stiftsgård bidrog positivt till kassaflödet. Amortering om 1,2 miljoner kronor årligen avseende lånet till Andrum från Stiftelsen Lunds stiftsgård kommer även i framtiden bidra positivt till kassaflödet.

KOMMENTAR TILL DET EKONOMISKA UTFALLET

Årets resultat uppgick till 9,1 miljoner kronor att jämföra med det budgeterade om 1,9 miljoner kronor. Anledningen till den stora skillnaden mellan faktiskt och budgeterat resultat är den pandemi som orsakade att mycket av verksamhetens kostnadsdrivande verksamheter fick ställas in. Kostnader för arrangemang minskade betydligt under året, samtidigt som lönekostnader på grund av vakanser och sänkta arbetsgivaravgifter bidrog till det positiva resultatet. Återföring av nedskrivning av lån om 3 miljoner kronor bidrog positivt samt de försäljningar av värdepapper som skett under året bidrog tillsammans till att finansnettot blev drygt 7 miljoner kronor bättre än budgeterat. Samtidigt har en upplösning av avsättningar avseende KAE skett med 8,4 miljoner kronor som har belastat resultatet med samma belopp. I stället kommer en intäkt att uppstå under 2022 när icke utnyttjad KUB kommer att lösas upp.

Det egna kapitalet uppgick vid årets utgång till 127 miljoner kronor (118 miljoner kronor), vilket överstiger det uppsatta målkapitalet (80 miljoner kronor) med 47 miljoner kronor. Soliditeten minskade från 71,5 procent till 70,1 procent, detta på grund av den ökade kassan med cirka 30 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket beror på minskade fordringar, det positiva resultatet, försäljning av aktiefonder och amortering av lån från Stiftelsen Lunds stiftsgårds sida. Detta har ökat balansomslutningen vilket påverkar soliditeten negativt.

FRAMTIDEN

Kyrkokansliets analysenhet ger varje år ut en årsrapport som syftar till att ge en överblick över de trender och händelser under det gångna året som av analysenheten bedöms vara av särskild betydelse för de utmaningar som formuleras i omvärldsbeskrivningar att ta med i budgetar. Nedan beskrivs de åtta verksamhetsnära utmaningar som är av vikt att vara medveten om när verksamhetsplaner och budgetprocesser startar.

- En värld i pandemi
- Klimatförändringar
- Människor på flykt
- Arbetslösheten ökar och välfärden minskar
- Växande hot mot demokrati
- Den psykiska ohälsan ökar
- Förnyat intresse för religiösa och existentiella frågor
- Ökad digitalisering

FRAMTIDEN UTIFRÅN LUNDS STIFTS PERSPEKTIV

Färdplan för samverkan och digitalisering

Färdplanen presenterades i juni 2021 och beskriver tidsplan samt investerings- och finansieringsplan för det fortsatta införandet av IT-lösningar och administrativa system i Svenska kyrkan. I november 2021 fastställde kyrkomötet huvudsaklig inriktning och budgetramar för de kommande tre åren. Det innebär att arbetet fortsätter med att ta fram en gemensam digital infrastruktur utifrån färdplanen för samverkan och digitalisering.

Kyrkostyrelsens grundhållning är att fördelning av driftskostnader av gemensamma system ska täckas av gemensamma medel, medan drift av valbara system bekostas av användaren. Fram till den 31 december 2024 ska kostnaden för den grundläggande infrastrukturen faktureras anslutna enheter. Beslut om finansiering efter 2024 och avgiftsväxling kommer att behandlas av kommande kyrkomöten.

Färdplanen i korthet

Utgångspunkten är att säkerställa att ett långsiktigt hållbart kyrkoliv ska kunna finnas i hela landet även i framtiden och att församlingar/pastorat även fortsättningsvis ska kunna lägga resurserna på den grundläggande uppgiften. Målbilden i strategin är att tillhandahålla en grundläggande infrastruktur inom Svenska kyrkan som finansieras gemensamt.

Kyrkostyrelsen ska också tillhandahålla en gemensam IT-plattform med nätverk som inkluderar grundläggande digitala verktyg för varje arbetsplats, gemensam löneservice, gemensam ekonomiservice, dokument- och diariesystem samt elektroniskt arkiv.

Kyrkostyrelsen planerar dessutom att, som en del av ett kyrkomötesuppdrag,

Årsredovisning 2021

erbjuda ett digitaliserat verktyg för medlemskommunikation för de församlingar/pastorat som önskar detta stöd.

Lärande och undervisning

De kommande åren kommer att präglas av ett tydligt fokus på lärande och undervisning med insatser som riktar sig till alla åldrar. Detta ansluter till det nationella programmet för lärande och undervisning i Svenska kyrkan. Framtiden kommer även för stiftskansliet att ställa krav på en stor flexibilitet och möjlighet att snabbt planera och genomföra utbildningsinsatser kring aktuella frågor och ämnen relaterade till ämnet.

SKUL, Svenska kyrkans unga i Lunds stift, kommer i anslutning till lärande och undervisningsprogrammet framöver att driva och ha fokus på barns och ungdomars centrala plats i vår kyrka. Det finns en medvetenhet att även fortsättningsvis befrämja lägerverksamhet och demokratisk skolning på en kristen grund genom årsmöten och årsmötesskolor.

Förändringar i prästutbildningen

Om några få år kommer det läge att inträffa där det inte längre råder prästbrist i Lunds stift. Pastorsadjunksåret ifrågasätts på flera håll, oftast utifrån ekonomiska aspekter. För första gången är det 2022 möjligt att gå det pastoralteologiska slutåret på distans. Utvärderingen av denna utbildning kommer att ge viktiga erfarenheter för framtidens prästutbildning.

Ny kurs för kyrkoherdar

Under hösten 2022 startar en ny kurs med inbjudan till kyrkoherdar som startat sina tjänster under 2021–2022. Till denna utbildning fogas en seminarieserie kring aktuella ledarskapsämnen under hela 2022 och våren 2023 som är öppen för alla kyrkoherdar, samt i vissa fall även andra ledarfunktioner och förtroendevalda i församlingen.

Institutionssjälavårdens betydelse

Trots tider av förändrat ekonomiskt läge kommer framtiden också att innebära behov av insatser inom institutionssjälavård på sjukhus och kriminalvård. Under pandemin ökade trycket på dessa institutioner. Detta har också gjort att själavård har fått mycket uppmärksamhet i en mängd olika sammanhang i samhället.

Ideellas betydelse i församlingarna framöver

Arbetet med hur vi ska samarbeta tillsammans med ideella i våra församlingar kommer att bli än mer aktuellt. Här kan frågan ställas: Hur kan ideellas kompetens tas tillvara i församlingarnas liv? Framtiden innebär sannolikt en ökad del ideella och en minskad grad av anställda i Svenska kyrkan. Samtidigt måste frågan ställas hur Svenska kyrkan värnar och vårdar den anställda personal som kommer att finnas till hands.

I Lunds stift kommer mot den bakgrunden Lunds stifts själavårdscentrum att vara en fortsatt god resurs för församlingarnas anställda genom erbjudanden om såväl enskild själavård som handledning.

Medlemssituationen

Medlemsutvecklingen i Lunds stift pekar på att år 2024 är omkring 50 procent av befolkningen i stiftet medlemmar i Svenska kyrkan. Denna utveckling förmodas fortsätta och medför stora förändringar. Detta är kanske den största enskilda förändringen i överblickbar tid som kan konstateras för Svenska kyrkan. Steget från att vara en majoritetskyrka till att bli en minoritetskyrka kommer att kräva teologisk bearbetning. Vad innebär det i denna situation att vara en öppen, demokratisk och rikstäckande folkkyrka? Skillnaderna i medlemstal bland stiftets församlingar är stor och i storstadsförsamlingarna är procentsiffran kring tillhörighet betydligt lägre än i flertalet landsbygdsförsamlingar. Enligt en utredning som genomfördes i Lunds stift 2020 av religionssociologen Jonas Bromander är församlingarna väl medvetna om denna förändring, men vet inte alltid hur den ska mötas.

Medlemssituationen är en direkt följd av opsedens försvagning. Svenska kyrkan har under många år sett förändringar i den kyrkliga seden. Dop- och konfirmations-satsningar har prioriterats. Samtidigt har resultaten varit svåra att mäta. Satsningar kring dop- och konfirmandarbetet kommer ändå att vara än viktigare under åren som kommer. Det finns ingen annan väg än att gå ännu djupare i arbetet med de kyrkliga handlingarna som skapar kontakt med den breda befolkningen. Detta behöver göras i kombination med ett uthålligt evangeliskt perspektiv på gudstjänsten som nav och källkod i kyrkans liv.

De senaste årens förändringar i begravningsseden har möjligen inte uppmärksamats i samma utsträckning som dop och konfirmation. Färre kommer att välja att ha en kyrklig begravning och antalet "direktkremationer" utan någon religiös eller borgerlig akt kommer sannolikt att öka. Frågor kring hur människor tar, och ges möjlighet att ta, avsked av anhöriga utifrån dessa nya förutsättningar kommer att vara viktiga att analysera.

Svenska kyrkan behöver kunna svara på varför och om en minoritetskyrka, på statens uppdrag, fortsatt ska bära ansvar för begravningsväsendet? Har kyrkan i detta sammanhang även beredskap för nya riter kring avsked?

Det diakonala arbetets betydelse

Diakonin betydelse kommer att öka. Vad gör vi när de ekonomiska resurserna krymper? Är det diakonitjänster som ska dras in? Om inte – vad ska då tas bort? Vad blir det för konsekvenser för församlingarnas diakoni? Det är svåra frågor som behöver benämnas och diskuteras. Ska kyrkan utbilda och viga ämbetsbärare till samhällstjänst? Det är en tidigare främmande tanke som idag är en realitet i jämförbara länder som Tyskland och England. I dessa länder kan såväl präster som diakoner, som ett komplement till kyrkans löneanställningar, ha sin försörjning genom en annan anställning, samtidigt som de har ämbetsuppdrag i kyrkan. Detta ställer nya krav att reflektera kring kyrklig tjänst, ämbete och uppdrag.

Årsredovisning 2021

Mission

En viktig uppgift under de närmsta åren är även i detta sammanhang att lyfta fram samtalet om mission. Stiftskansliernas roll kan här vara att vara brobyggare mellan församlingar, internationella, ekumeniska och interreligiösa kontakter. Lunds stifts vänstiftkontakter i Tyskland, Tanzania och Sudan är levande resurser som kan inspirera och visa på hur evangeliets centrum kan levas och förstås även i livsomständigheter som är knappa.

Musikens framtida plats i församlingen liv

En viktig fråga kommer också att vara musikens framtida plats i församlingens liv. Lunds stift har i nuläget cirka 240 aktiva kyrkomusiker. 60 procent av dessa kommer att nå pensionsålder inom tio till 15 år. Tillströmningen synes låg och söktrycket till utbildningarna ser, tvärt emot utbildningarna till präst och diakon, att mot framtiden gå ner kontinuerligt. Här kommer helt nya grepp att krävas. Problematiken är uppmärksammas nationellt. Flera punktinsatser har gjorts runt om i landet. I Malmö pastorat förs ett samtal om att i framtiden starta en kyrkomusikskola, som ska innefatta allt ifrån piano, sång, orgel och kör till teori, liturgi och musikhistoria.

Underhållsskulden i församlingar/pastorat

Under åren har underhållsskulden växt i församlingar/pastorat och många kyrkor är i dåligt skick. Lunds stift måste ha ett fungerande samarbete med länsstyrelserna och en samsyn om framtiden gällande vårt kulturarv. Det syns som en omöjlig uppgift för en del församlingar/pastorat att i framtiden ha en ekonomi som kan hantera drift och underhåll för samtliga sina fastigheter trots stöd från KAE/KUB.

Tankar om pandemins påverkan för framtiden avseende Svenska kyrkans uppdrag och arbetssätt

En generell utmaning som Svenska kyrkan delar med samhället i övrigt är hur vi som samhälle och kyrka ska kunna återgå till ett nytt normalläge. Vad är det nya normalläget efter Covid-19?

Under åren 2020 och 2021 satte pandemin stora begränsningar för kyrkans fysiska närvaro, lokalt och globalt, så även i Lunds stift. Samtidigt möjliggjordes möten och nytt arbete med fördjupat gudstjänstliv, teologiska poddar, webinarier, Zoom-studiecirkel, internationella möten etcetera, kring en mängd teologiskt och samhälleligt relevanta ämnen. Dessa erfarenheter får vi ta med oss in i framtiden.

Många har upplevt att de nya digitala arbetssätten, trots begränsningar, fungerat mycket väl. Andra har haft svårare att famna det nya. Detta illustrerar sannolikt ett framtidsscenario som handlar om spänningen mellan det analoga och det digitala. Konstruktivt kan de erfarenheter som gjorts under 2021 därför bidra till nya arbetssätt, vilka förhoppningsvis kommer att berika framtidens kyrka. En kyrka som söker och delar människors sammanhang på skiftande arenor.

Pandemin har också lärt församlingarna i Lunds stift att leva i en situation där det inte alltid är tydligt vad som kommer. Frågan är om dessa erfarenheter kan

omsättas i varaktiga förändringar av framtida arbetsformer? Kommer det i tiden efter covid-19 att bli en reflexmässig återgång till tidigare mönster, då ordningar inte längre behöver omprövas? För i snart sagt allt, från diakoniarbete, gudstjänster, dop, begravningar, konfirmandverksamhet och förtroendevaldas delaktighet i församlingarnas styrelsearbete, för att nämna några områden, har nya arbetsformer etablerats. Detta har visat och visar på kyrkans konstruktiva förmåga till omställning i osäkra tider. En framtid där Svenska kyrkan i Lunds stift fortsätter att arbeta för att förmedla evangeliet, tar ansvar som en del av den världsvida kyrkan och har församlingarna i fokus.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Allmänna förutsättningar						
Tillhöriga per 31 december (antal)	819 207	832 415	845 934	857 424	871 715	888 709
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna i %)	52,6	53,9	55,6	56,4	58,9	60,0
Kyrkoavgift (%)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Medelantalet anställda omräknat till heltid	60	62	64	66	67	63

Intäkts- och kostnadsanalys (kkkr)

Verksamhetens intäkter	124 250	139 911	146 134	143 803	150 738	132 580
Verksamhetens resultat	10	7 940	-15	491	884	391
Resultat från finansiella investeringar	9 113	61	7 322	5 327	3 305	3 317
Skatt på näringsverksamhet	-33	-31	-45	-12		
Årets resultat	9 090	7 970	7 262	5 806	4 189	3 708
Kyrkoavgift (tkr)	57 082	57 778	59 487	59 560	56 492	53 848
- varav slutavräkning (tkr)	5	822	2 520	3 428	2 046	1 144
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	50,3	41,8	44,6	45,2	40,9	43,2
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)*	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2

Ekonomisk ställning

Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (kkkr)	80 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Eget kapital (kkkr)	127 195	118 105	110 135	102 873	97 067	92 877
Soliditet (%)	70,1	71,5	71,7	66,9	61,8	70,7
Värdesäkring av eget kapital (%)	7,7	7,2	7,1	6,0	4,5	4,2
Likviditet (%)	290	296	295	256	253	360

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 7 stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 19 804 kkr.

Nyckeltalsdefinitioner

Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten

Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper

Soliditet - Eget kapital i förhållande till balansomslutning

Värdesäkring av eget kapital - Årets resultat i förhållande till ingående eget kapital

Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

Resultaträkning

Tkr

Not

2021-01-01
-2021-12-312020-01-01
-2020-12-31**Verksamhetens intäkter**

Kyrkoavgift		57 082	57 777
Erhållen ekonomisk utjämning	2	48 840	42 010
Erhållna bidrag	3	4 164	27 478
Nettoomsättning	4	12 954	11 483
Övriga verksamhetsintäkter		1 210	1 163
Summa verksamhetens intäkter		124 250	139 911

Verksamhetens kostnader

Lämnad inomkyrklig utjämning		-34 300	-37 534
Övriga externa kostnader	5, 6	-27 022	-35 585
Personalkostnader	7	-62 540	-58 484
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-378	-368
Summa verksamhetens kostnader		-124 240	-131 971

Verksamhetens resultat**10 7 940****Resultat från finansiella investeringar**

8

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		9 114	3 067
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1	-3 006
Resultat efter finansiella poster		9 123	8 001

Skatt på näringsverksamhet

9

-33

-31

Årets resultat**9 090****7 970**

Balansräkning

Tkr

Not

2021-12-31

2020-12-31

TILLGÅNGAR**Anläggningstillgångar*****Materiella anläggningstillgångar***

Inventarier, verktyg och installationer

10

933

884

933**884*****Finansiella anläggningstillgångar***

Långfristiga värdepappersinnehav

11

98

98

Långfristiga fordringar

12

28 800

30 000

28 898**30 098****Summa anläggningstillgångar****29 831****30 982****Omsättningstillgångar*****Kortfristiga fordringar***

Kundfordringar

1 175

1 301

Aktuell skattefordran

1 235

1 223

Övriga fordringar

2 179

1 944

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

13

6 021

20 647

10 610**25 115*****Kortfristiga placeringar***

11, 19

95 585

94 482

Kassa och bank

19

45 314

14 556

Summa omsättningstillgångar**151 509****134 153****SUMMA TILLGÅNGAR****181 340****165 135**

Balansräkning

Tkr

Not**2021-12-31****2020-12-31****EGET KAPITAL OCH SKULDER****Eget kapital**

Balanserat resultat

118 105

110 135

Årets resultat

9 090

7 970

Summa eget kapital**127 195****118 105****Avsättningar**

14

1 868

1 697

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

3 783

3 379

Skatteskulder

33

34

Övriga skulder

15, 16

34 677

28 218

Villkorade bidrag

17

882

916

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

18

12 902

12 786

Summa kortfristiga skulder**52 277****45 333****SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER****181 340****165 135**

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

Förändring av eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2021-01-01	110 135	7 970	118 105
Omföring av föregående års resultat	7 970	-7 970	0
Årets resultat		9 090	9 090
Utgående balans 2021-12-31	118 105	9 090	127 195

Kassaflödesanalys

Tkr

Not

2021-01-01
-2021-12-312020-01-01
-2020-12-31**Den löpande verksamheten**

Resultat efter finansiella poster

9 123

8 001

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital**9 123****8 001*****Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet***

Av- och nedskrivningar

378

368

Ökning/minskning av avsättningar

171

-259

Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet

-33

-31

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet**516****78*****Kassaflöde från förändring i rörelsekapital***

Minskning/ökning av kortfristiga fordringar

14 516

-10 519

Ökning/minskning av kortfristiga skulder

6 932

3 526

Kassaflöde från den löpande verksamheten**31 087****1 086****Investeringsverksamheten**

Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar

-427

-496

Förändring av långfristiga fordringar, utlämnande av lån

1 200

0

Kassaflöde från investeringsverksamheten**773****-496****Årets kassaflöde****31 860****590**

Likvida medel vid årets början

109 038

108 449

Likvida medel vid årets slut**140 898****109 039**

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning (K3)*. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget erhålls från nationella nivå. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser. Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor och bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgår en länk i den inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiftet är befriat från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom det uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bilar	5 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, verktyg och installationer	5 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehåller för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Skattepliktig näringsverksamhet

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skatemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Not 2 Ekonomisk utjämning

	2021	2020
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Stiftsbidrag	48 840	42 010
	48 840	42 010
Lämnad ekonomisk utjämning		
Bidrag till sjukhuskyrka	6 836	6 021
Bidrag till fängelsekyrka	1 788	1 610
Övriga bidrag	25 665	29 902
	34 289	37 533

Not 3 Erhållna bidrag

	2021	2020
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Flykting- och asylmedel	1 005	2 719
ESF-rådet	4 999	6 558
Övriga bidrag	24	231
Kyrkoantikvarisk ersättning	-4 759	7 169
Riktat församlingsbidrag	1 010	10 802
Kyrkoval	1 231	0
Färdplan för klimatet	654	0
Summa	4 164	27 479

Not 4 Nettoomsättning

	2021	2020
Kursavgifter	809	1 379
Förvaltningsuppdrag	9 158	9 003
Övriga tjänster	2 483	532
Hysesintäkter	504	568
Övriga intäkter	0	1
	12 954	11 483

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2021	2020
Kvalificerade revisorer		
Revisionsuppdrag	114	137
Övriga tjänster	0	33
	114	170

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2021	2020
Inom ett år	4 276	4 305
	4 276	4 305

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler och maskiner.

Not 7 Personal

	2021	2020
Medelantalet anställda		
Kvinnor	32	34
Män	28	28
	60	62

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

**Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland
ledande befattningshavare**

	Antal på balansdagen					
	2021			2020		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Stiftsstyrelsen	5	8	13	5	8	13
Ledande befattningshavare	5	3	8	4	3	7

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i stiftsstyrelse	1 550	1 599
Anställda	42 172	40 291
	43 722	41 889

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Ersättning till ordföranden i stiftsstyrelsen

Till ordföranden i stiftsstyrelsen har ersättning utgått med	1 181	1 091
--	-------	-------

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	2 914	2 147
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	14 132	13 490
	17 046	15 637

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2021	2020
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	4	962
Utdelning	2 625	1 405
Realisationsvinster	3 481	699
Nedskrivning av lån	0	-3 000
Valutakursförändring	4	-5
Återföring av nedskrivning av lån	3 000	0
	9 114	61

Not 9 Skatt på näringsverksamhet

	2021	2020
Skatt hänförlig till årets redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	33	31
Redovisad skattekostnad	33	31

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 478	9 214
Inköp	427	496
Försäljningar/utrangeringar	-272	-233
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 633	9 477
 Netto anskaffningsvärde	 9 633	 9 477
Ingående avskrivningar	-8 593	-8 458
Försäljningar/utrangeringar	272	233
Årets avskrivningar	-378	-368
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 699	-8 593
 Utgående redovisat värde	 933	 884

Not 11 Värdepappersinnehav

Innehav (tkr)	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Bokfört värde	Bokf. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav						
Berling Media AB						
556191-0521	28	(28)	28	(28)		
Kyrkans Försäkrings AB						
556660-7965	70	(70)	70	(70)		
	98	(98)	98	(98)		
 Kortfristiga placeringar						
Noterade aktier och						
aktiefonder	43 088	(44 788)	43 088	(44 788)	79 833	(69 773)
Noterade räntebärande						
värdepapper	52 498	(49 695)	52 498	(49 695)	50 837	(48 576)
	95 586	(94 482)	95 586	(94 482)	130 670	(118 349)
 Summa innehav	 95 684	 (94 580)	 95 684	 (94 580)	 130 670	 (118 349)

	2021-12-31	2020-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	98	98
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	98	98
Utgående bokfört värde	98	98

Not 12 Långfristiga fordringar

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	33 000	30 000
Tillkommande fordringar		3 000
Amortering, avgående fordringar	-4 200	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	28 800	33 000
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-3 000	
Återföring nedskrivningar	3 000	
Årets nedskrivningar		-3 000
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	-3 000
Utgående bokfört värde	28 800	30 000

Fordran avser lån till Stiftelsen Lunds Stiftsgård för upprättande av "Andrum" på stiftsgården Åkersberg i Höör.

Under 2020 tillkom ett lån om 3 MSEK som likviditetsstöd kopplat till pandemin. Detta lån skrevs ned med sitt fulla belopp under 2020 eftersom säkerhet för lånet saknades. Under 2021 återbetalades detta lån i sin helhet och nedskrivningen återfördes och gav en positiv resultateffekt med lånets storlek.

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna intäkter	5 047	19 645
Förutbetalda hyror	969	997
Arken bokkonto	5	5
	6 021	20 647

Not 14 Avsättningar

	2021-12-31	2020-12-31
Förmånsbestämd ålderspension		
Avsättning för förmånsbestämd tjänstepension	1 868	1 697
Avsättning vid årets slut	1 868	1 697

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 42,6 tkr (2021) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för 2021 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning.

Not 15 Vidareförmedlade bidrag

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående skuld	4 200	4 360
Under året mottagna bidrag	9 400	11 704
Under året förmedlade bidrag	-9 588	-11 863
Utgående skuld	4 012	4 201

De enskilt största posterna för vidareförmedlade bidrag är medel uppgående till 4,1 mkr från Carl Jönssons understödsfond tillsammans med Sodalitium Majus Lundense om 0,15 mkr som bildar Lunds stifts beviljade medel. Den andra större posten är från Crafoordska stiftelsen som uppgår till 2,5 mkr årligen som delas ut proportionerligt till stiftets diakoner för deras verksamhet. Båda verksamheterna är av diakonal natur och ger stöd till människor i utsatthet.

Not 16 Övriga skulder

	2021-12-31	2020-12-31
Kyrkobyggnadsbidrag	6 588	6 588
Kyrkounderhållsbidrag	22 643	16 195
Vidareförmedlade bidrag	4 012	4 200
Övriga skulder	1 435	1 235
	34 678	28 218

Not 17 Villkorade bidrag

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående balans	916	861
Erhållet under året	589	412
Ianspråktaget under året	-623	-357
	882	916

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna löner	3 867	3 245
Upplupen beräknad löneskatt	453	412
Upplupna arbetsgivaravgifter	2 354	2 057
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 228	7 074
	12 902	12 788

Not 19 Likvida medel

	2021-12-31	2020-12-31
Likvida medel		
Kassamedel	37	32
Banktillgodohavanden	45 277	14 524
Kortfristiga placeringar, jämförbara med likvida medel	95 585	94 482
	140 899	109 038

Lund 2022-04-20

Johan Tyrberg

Mats Hagelin

Kerstin Engle

Henna Christensson

Nils Jernqvist

Rone Olsson

Lena Petersson

Elisabeth Kullenberg

Magnus Nilsson

Lars-Ivar Ericson

Daniel Engström

Viveka Söderdahl

Linda Isberg

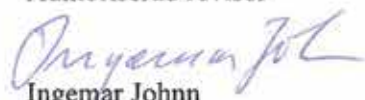
Vår revisionsberättelse har lämnats 2022-04-27
Baker Tilly MLT KB

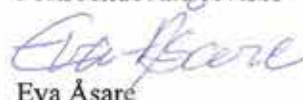
Lenny Persson
Auktoriserad revisor

Kjell Persson
Förtroendevald revisor

Ingemar Johnn
Förtroendevald revisor

Eva Åsare
Förtroendevald revisor

Nils Evert Erlandsson
Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till stiftsfullmäktige i Lunds stift

Org.nr. 252010-0070

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Lunds stift för år 2021. Stiftets årsredovisning ingår på sidorna 35-79 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Lunds stifts finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Det registrerade revisionsbolagets ansvar" samt "De förtroendevalda revisoreernas ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av *Verksamhetsberättelse* (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftet förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett pastorat inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Lunds stift för år 2021.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltning av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

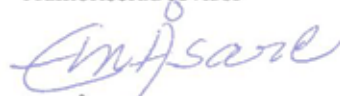
Lund den 27 april 2022

Baker Tilly MLT KB

Lenny Persson

Auktoriserad revisor

Eva Åsare

Ingemar Johnn

Kjell Persson

Nils-Evert Erlandsson

PILGRIMSVANDRARNÄ GUSTAV FREDRIKSSON, PETHER NORDIN,
MALVA ROSENFELD, ANNIKA SPALDE, MARTIN LIND OCH
ALICIA NILSSON PAUSAR FÖR ATT FIRA ANDAKT OCH VILA
FÖTTERNA VID VANDRINGEN GENOM LUNDS STIFT.

FOTO: MARIA LUNDSTRÖM

AGERAVOLONTÄRERNA MALVA ROSENFELD OCH ALICIA NILSSON
STÄLLE UPP FÖR EN BILD VID KYRKAN I FJELIE, FULLA AV ENTUSIASM
KRING PILGRIM'S WALK FOR FUTURE:
– DET HÄR ÄR EN GRÄSROTSRÖRELSE SOM VÄNDER SIG TILL ALLA.
DET ÄR HÄFTIGT ATT SOM UNGA FÅ VARA MED OM DETTA. VI INSPIRERAS AV
DE ÄLDRE OCH AV VARANDRA. DET HÄR ÄR BARA BÖRJAN PÅ NÅGOT STÖRRE.

LÄS MER OM KLIMAT- OCH HÅLLBARHETSARBETET I LUNDS STIFT PÅ
SIDORNA 20–21 SAMT 80–81.

FOTO: MARIA LUNDSTRÖM

PILGRIM'S WALK FOR FUTURE MED SLUTMÅL KLIMATMÖTET COP26 I GLASGOW
VAR EN STOR SATSNING UNDER ÅRET. HÄR SES EN FÄRGGLAD SKARA RINGLA
SIG FRAM GENOM SKÅNES LANDSKAP. SEXTIOTALET HÄNGIVNA VANDRARE
LÄMNADE DENNA DAG I AUGUSTI FJELIE KYRKA OCH MANIFESTERADE MED
FÖTTERNA. TILLSAMMANS FÖR KLIMATET!

FOTO: MARIA LUNDSTRÖM

Stiftsstyrelse

NERE FRÅN VÄNSTER: DANIEL ENGSTRÖM, LINDA ISBERG, LENA PETERSSON, BISKOP JOHAN TYRBERG, KERSTIN ENGLE, ANNE-MARIE HANSSON, BIRGER WERNERSSON. FÖRSTA TRAPPAN FRÅN VÄNSTER: MATS LEIJMAN, MAGNUS NILSSON, HENNA CHRISTENSSON, RONNIE NILSSON. ANDRA TRAPPAN FRÅN VÄNSTER: JAN OLOF ROSENBERG, VIVEKA SÖDERDAHL, JOHN CRISTIANSOHN, DOMPROST BO SANDAHL, ROINE OLSSON. TREDJE TRAPPAN FRÅN VÄNSTER: SÖREN RAVN, NILS JERNQVIST, MATS HAGELIN, ANDERS NIHLGÅRD, CHRISTOFFER STENSTRÖM, LARS-IVAR ERICSON, LARS LUNDBERG, JOAKIM PERSSON

STIFTSSTYRELSEN ORDINARIE LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Ordinarie

Johan Tyrberg, biskop
Kerstin Engle (S)
Roine Olsson (S)
Henna Christensson (S)
Lars-Ivar Ericson (C)
Lena Petersson (POSK)
Linda Isberg (POSK)
Mats Hagelin (BA)
Elisabeth Kullenberg (BA)
Daniel Engström (SD)
Magnus Nilsson (FK)
Viveka Söderdahl (ViSK)
Nils Jernqvist (ÖKA)

Ersättare

Domprost Bo Sandahl
Birger Wernersson (S)
Anne-Marie Hansson (S)
Jan Olof Rosenberg (S)
Niklas Larsson (C)
Joakim Persson (POSK)
Mats Leijman (POSK)
Christoffer Stenström (BA)
Lars Lundberg (Kr)
Ronnie Nilsson (SD)
Sören Ravn (SD)
John Christiansson (ViSK)
Anders Nihlgård (ÖKA)

Stiftsfullmäktige

STIFTSFULLMÄKTIGES ORDINARIE LEDAMÖTER 2022–2025

S (Arbetarepartiet- Socialdemokraterna)

Birger Wernersson
Ann-Margret Olofsson
Roine Olsson
Henna Christensson
Robert Stenbeck
Kenneth Jönsson
Sofia Stihl
Jan Olof Rosenberg
Kerstin Engle
Florian Boboceca
Anne-Marie Hansson
Anders Söderberg
Monica Molin
Kent Andersson
Gunilla Bengtsson
Lennart Hallengren

BA (Borgerligt Alternativ)

Anders Bromée
Ulla Malmgren
Elisabeth Kullenberg
Mats Hagelin
Christoffer Stenström
Jenny Delén

C (Centerpartiet)

Eva Franksson Colliander
Magnus Lennartson
Niklas Larsson
Ann-Marie Johnsson
Birte Sandberg
Anneli Kihlstrand
Anton Sauer

POSK (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan)

Joakim Persson
Sune Karlsson
Fredrik Nilsson Andersson
Helena Tengstrand
Fredrik Johansson
Magnus Holst
Lena Petersson
Mats Leijman
Linda Isberg
Ingrid Petersson

SD (Sverigedemokraterna)

Karolina Widerberg
Bo Broman
Lisbeth Persson Ekström
Ronnie Nilsson
Daniel Engström
Jan-Åke Isaksson
Kristian Svensson
Nima Gholam Ali Pour

FISK (Fria liberaler i Svenska kyrkan)

Per Johansson

FK (Frimodig kyrka)

Magnus Nilsson
Sven Hammarberg
Emma Birgersson

ÖKA (Öppen kyrka – en kyrka för alla)

Magnus Tyche
Nils Jernqvist
Mia Möller
Anders Nihlgård
Elisabeth Hansson

ViSK (Vänstern i Svenska kyrkan)

Viveka Söderdahl
Johan Eriksson
Lotti Ryberg Welander
Martina Petersson
John Christiansson

MPSKDG (Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna)

Elsa Christersson
Ann Stenberg

Kr (Kristdemokrater i Svenska kyrkan)

Cecilia Engström
Lars Lundberg

STIFTSFULLMÄKTIGES ERSÄTTARE 2022–2025

*S (Arbetarepartiet-
Socialdemokraterna)*

Camilla Persson
Johnny Persson
Tina Löfström
Lars Stellan Jönsson
Clarita Larsen
Ola Videke
Pia Ingvarsson
Gun-Britt Penderos
Mats Tängemark

BA (Borgerligt Alternativ)

Rickard Jönsson
Joacim Sjövall
Roland Hellborg

C (Centerpartiet)

Jonatan Glader
Eva Olofsson
Lars-Ivar Ericson
Johan Vesterlund
Helen Rosdahl
David Liljedal
Bengt Svensson

*POSK (Partipolitiskt
obundna i Svenska kyrkan)*

Ulrika Persson
Marie Rudolfsson
Stefan Kamensky
Evelina Bladh Winborg
Krister Persson

SD (Sverigedemokraterna)

Ewa Bejvel
Fredrik Ottesen
Daniel Petersson
Sören Ravn

*FiSK (Fria liberaler i
Svenska kyrkan)*

Stefan Sörensson
Marcus Romedahl

FK (Frimodig kyrka)

Henning Fredriksson
Mikael Grenstedt
Nathalie Bencic

*ÖKA (Öppen kyrka – en
kyrka för alla)*

Filip Hällefors
Christina Hansson
Jan Friheden

*ViSK (Vänstern i Svenska
kyrkan)*

Anders Lundberg
Ann-Charlotte Miller
Kristoffer Johnsson

*MPSKDG (Miljöpartister i
Svenska kyrkan De Gröna)*

Vlado Somljacan
Gerd Hackberg

*Kr (Kristdemokrater i
Svenska kyrkan)*

Alve Svensson
James Sandstedt

2021 – ett viktigt år för hållbarhetsarbetet i Lunds stift

– Vi behöver på kort tid göra en omställning och se över hur vi lever som mänsklighet och samhälle. Det är viktigt att komma fram till på vilket sätt kyrkan kan bidra, säger Ola Fornling och Anna Boo.

SEDAN 2017 FINNS miljöstrateg Anna Boo på plats för att driva frågorna i Lunds stift. Vad utmärkte då hållbarhetsarbetet i Skåne och Blekinge 2021? En nyhet var att prästen Ola Fornling från och med mars månad tillträdde tjänsten som stiftsadjunkt för teologi och hållbarhet i syfte att bidra till Svenska kyrkans nationella satsning Färdplan för klimatet.

Årets stora händelse var vandringen Pilgrim's Walk for Future, en gigantisk manifestation på nästan 200 mil, där alla välkomnades att delta. I 100 dagar pilgrimsvandrade människor genom flera länder med Storbritannien som mål. Färden över vattnet skedde med segelbåt.

ATT MANIFESTERA FÖR KLIMATET MED FÖTTERNA

Vandringen startade i Vadstena under sommaren och var framme i Glasgow lagom till klimatmötet COP26 i november 2021. Projektet var ett samarbete mellan Växjö, Linköpings och Lunds stift och en del av Svenska kyrkans nationella färdplan för klimatet.

– De förutsättningslösa möten som äger rum när man vandrar tillsammans ger mycket i utbyte. En bredd av människor deltog. När jag gick med i somras samtalade och delade jag tankar med en sågverksarbetare, en ageravolontär och en läkare.

– Det var en stark och glädjande upplevelse som gav hopp. Böner som bads längs vägen skapade fördjupning människor emellan och till Gud, poängterar Ola Fornling. Kollegan Anna Boo instämmer:

– Walk for Future var viktig för att visa att kyrkan är en aktör att räkna med på lång sikt. Världen har alltid varit stadd i förändring men hur ser det ut i framtiden? Hur rustar vi oss som kyrka för att på bästa sätt kunna ta oss an hållbarhetsfrågorna?

– Vårt beroende av energi är så stort. Måste vi ständigt använda mer el? I församlingar och pastorat är ett sätt att arbeta med klimatet att göra en lokalförsörjningsplan där man matchar verksamhet mot resurser. Syftet är att dra

FAKTA

I Lunds stift togs under 2021 ett program fram för att inspirera och engagera inför, under och efter vandringen Pilgrim's Walk for Future.

Samtidigt som den omtalade pilgrimsvandringen passerade Lunds stift 2021 skapades det aktiviteter för att lyfta klimatfrågorna i stiftets församlingar och pastorat.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet innebär att vi ska minska vår egen klimatpåverkan och bidra till mänsklighetens gemensamma arbete för att bromsa effekterna av klimatförändringarna. Vi ska lyfta andliga och existentiella aspekter samt uppnå klimatneutralitet för den egna verksamheten till år 2030.

Medel till tjänsten som stiftsadjunkt för teologi och hållbarhet i Lunds stift kommer från den nationella satsningen Färdplan för klimatet.

Anna Boo och Ola Fornling har fokus på klimat och hållbarhet på stifts- och församlingsnivå. I klimatkrisens spår gäller att både att skapa opinion för en hållbar utveckling och att ingjuta hopp.

ner på användning av resurser och el – och att tänka framåt. Lokalförsörjningsplanen är, precis som församlingsinstruktionen, ett viktigt styrinstrument och något som alla behöver upprätta.

SKAPELSEANSVARET STÅR I CENTRUM FÖR KRISTNA

Under 2021 har Ola Fornling varit särskilt engagerad i att sprida kunskap om Skapelsetid, ett årligen återkommande ekumeniskt projekt som vill uppmärksamma skapelsen. Tanken är att kyrkor jorden runt ska hitta samsyn kring ett nytt teologiskt språk med fokus på Gud och människa:

– Jag har fått en ny syn på liturgin när jag väver in skapelsen och knyter ihop alla perspektiven. Att använda ordet skapelse är unikt för troende. Innebörden är att människan har ett ansvar gentemot den värld man fått som gåva av Gud. Ansvarsfrågan återkommer i alla de stora religionerna. När vi känner kraften av det så är det en positiv sak. Vi bärs av varandras engagemang, sammanfattar Ola Fornling.

– Det världsvida perspektivet och det globala ansvaret återfinns även i klimat- och hållbarhetsarbetet. Vi är alla beroende av varandra på denna vår enda planet, tillägger Anna Boo.

Text och foto: Maria Lundström

LUNDS STIFT
ORGANISATIONSNUMMER: 252010-0070
POSTADRESS: BOX 32, 221 00 LUND
BESÖKSADRESS: KRAFTS TORG 12 B, 223 50 LUND
046-15 55 00 (VÄXEL)

LUNDSSTIFT@SVENSKAKYRKAN.SE
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/LUNDSSTIFT

The mark of
responsible forestry